

Utvecklingsplan för fostran och utbildning för invandrare – Make-programmet

Helsingfors

Slutrapport

Fostrans- och utbildningssektorn

Helsingfors

Fostrans- och utbildningssektorn,
projektchef Matleena Sierla och projektgruppen

Pärmens bild

Maija Astikainen

Ombrytning

Pii & Waak

Innehåll

En språkmedveten verksamhetskultur kräver handling	4
Målsättningar och resultat	4
Permanent strukturer för att förverkliga språkmedvetenhet.....	6
Språkmedveten kompanjonundervisning i grundskolorna	7
Yrkeslärares och S2-lärares arbete i par	8
Språkutbildning och handledning i kamratgrupper för hemmaföräldrar	9
Personalens kunskaper om språkmedvetenhet och identifiering av rasism förbättrades	9
Språkmedvetenhet gäller hela arbetsgemenskapen.....	11
Första steg i införandet av ett antirasistiskt arbetssätt.....	12
Flerspråkig handledning förbättrar elevernas samhörighet.....	14
Handbok för stöd av integrationen – en smidig start för familjerna och personalen	14
Svenskspråkig integrationsstig	15
Smidigare till servicen genom försök med rådgivning	16
Försök med flerkanalig rådgivning	16
Ett rådgivningsverktyg för handledningsinstanser på andra stadiet.....	18
Modellen med flerspråkiga handledare	19
Flerspråkig kommunikation och evenemanget Oppimispolut Helsingissä	21
Studiehandledarna tryggar övergångarna i utbildningen.....	22
Stöd för lärandet med stöd från partnerorganisationer.....	22
En trygg inlärningsgemenskap för alla	23
Informationsutbyte om faktorer som påverkar lärandet negativt.....	23
Ingripande i rasism skapar en trygg inlärningsgemenskap för alla	24
Tillgång till arbete och utbildning.....	26
Identifiering av kunnande förtydligar examenskraven	26
Stadin osaamiskeskus bidrar till att de studerande snabbare hittar sysselsättning.....	27
Stöd för karriären.....	28
Effektivisering av läroavtalsverksamheten.....	28
Kvalificering av lärare med invandrarbakgrund inom småbarnspedagogiken.....	28
Undervisning i arbetspråket underlättar interaktionssituationer.....	30
Smidighet i rekryteringsprocessen	30
Programmets uppföljning och effektivitet	31
Rekommendationer för fortsättningen och lärdomar	34
Material	35
Mer information	35
Bilaga.....	36
Sammanfattning av läget för fenomen enligt mätarna	36

En språkmedveten verksamhetskultur kräver handling

Fostrans- och utbildningssektorn genomförde Utvecklingsplanen för fostran och utbildning för invandrare (Make-programmet) 2018–2021. Arbetet var en del av Helsingfors stadsstrategi och integrationsprogram.

Make-programmet uppstod på grund av behovet att möta framtida förändringar, skapa nya goda praxis som stöder integrationen samt etablera fungerande tillvägagångssätt. Programmet sträckte sig från småbarnspedagogiken till andra stadiet. Åtgärdernas innehåll skapades tillsammans med elever, lärare, ledning, experter, organisationer och samarbetspartner. Drygt 400 personer deltog i planeringen och genomförandet av arbetet.

Framtida förändringar

- Andelen av barn och familjer med främmande språk som modersmål växer från var fjärde till var tredje.
- Fostrans- och utbildningstjänsterna har en betydande roll i att integrationen lyckas.
- Andra generationen växer till arbets- och utbildningsåldern.
- Välbefinnandet polariseras och förknippas med svagare inlärningsresultat.

Utvecklingsbehov

- Inom sektorn behövdes mål, åtgärder, mätare och strukturer för arbetet som stöder integrationen.
- Det ökade antalet barn med främmande språk som modersmål krävde riktade åtgärder under lärtigen.
- Enskilda medarbetare skulle inte ansvara för integrationsverksamheten.
- Öka arbetsgemenskapernas kunnande om språkmedvetenhet och identifiering av rasism.

Målsättningar och resultat

Programmets teman var förutsättningarna och stödet för lärandet, handledningen och rådgivningen samt utvecklingen av personalens kompetens och rekryteringen. Huvudmålet var att garantera jämlika möjligheter till fostran, utbildning, arbetsliv och samhällsliv för alla Helsingforsbor.

I början omfattade programmet 28 åtgärder som slogs samman till 18 projekt. Projektchefen ansvarade för genomförandet tillsammans med teamen av permanent personal och projektmedarbetarteam, chefer och medarbetare. Man samarbetade även med organisationer, familjer med främmande språk som modersmål och elever. Programmet finansierades av Helsingfors stad, undervisnings- och kulturministeriet och utbildningsstyrelsen.

Målsättningar

- Undervisningen i svenska som andraspråk och den förberedande undervisningen är högklassig och lärmiljöerna är språkmedvetna.
- Samarbetet med vårdnadshavarna stöder lärandet och integrationen.
- Handledningen, rådgivningen och kommunikationen är tydlig och flerspråkig.

- Man ingriper i diskriminering och rasism och elevernas erfarenheter av dem minskar.
- Hälften av sektorns personal får färdigheter i att tillämpa språkmedvetenhet, identifiera kunnande som förvärvats utomlands samt ingripa i rasism.
- Personer med invandrarbakgrund får stöd med att avancera i karriären och deras andel av personalen motsvarar deras andel av befolkningen bättre.
- Studievägarna leder till examen och arbetslivet.

Huvudresultat

Vi skapade strukturer och verksamhetsmodeller som stöder integrationen.

- Modellen för integrationsstöd fördes till daghemmen och grundskolorna samt den svenska servicehelheten.
- Permanenta lärarnätverk i undervisningen i svenska som andraspråk, den förberedande undervisningen och undervisning i eget modersmål.
- Språkutbildning för hemmaföräldrar och kamratgrupper som del av den permanenta finansieringen och verksamheten.

Vi stärkte språkmedvetna undervisningspraxis och förenhetligade dessa.

- Systematisering av valet av lärokurs S2 för lärare och vårdnadshavare.
- Enhetlig kartläggning och uppföljning av språkkunskaper och inlärningsfärdigheter.
- Kompanjonundervisningen ökade mängden gemensam språkmedveten undervisning och förbättrade förutsättningarna för lärandet.

Vi ökade personalens kunskaper och sänkte rekryteringströskeln.

- 15 530 utbildningstillfällen i verkstäder, metodutbildningar, lärarnätverk och virtuell handledning om språkmedvetenhet, identifiering av kunnande som förvärvats utomlands och ingripande i rasism.
- Genom ett försök med anonym rekrytering fylldes en tredjedel av befattningarna inom fostrans- och utbildningssektorn.
- Det kvantitativa årliga målet för antalet läroavtal nåddes.
- Utbildningen i arbetsspråket gav ökad säkerhet i användningen av det språk som behövs i jobbet, skapade kamratrelationer och gav mångsidigare kunskaper i finska för jobbet.

Vi utvidgade den flerspråkiga handledningen och uppnådde imponerande resultat i elevernas, vårdnadshavarnas och personalens arbete.

- Den flerspråkiga handledningen ökade vårdnadshavarnas kunskaper om fostrans- och utbildningssystemet och deras möjligheter att stöda sina barn i skolgången.
- Eleverna fick bättre fotfäste i småbarnspedagogikens, skolans och läroanstalternas verksamhet.
- Antalet konfliktsituationer minskade.
- Personalen fick nya arbetssätt för sitt arbete.
- Försöken med flerkanalig servicerådgivning nådde kunder i stor utsträckning trots coronapandemin och visade på behovet av att förnya sektorns rådgivningsverksamhet.

Permanenta strukturer för att förverkliga språkmedvetenhet

Utgångsläge

Ämneslärarna behövde nätverk för att bättre kunna dela sina kunskaper, få metoder för språkmedveten undervisningspraxis och enhetligare verktyg för kartläggning av språkkunskaperna och kunnandet. Processen för val av lärokurs S2 (finska och svenska som andraspråk) var inte helt tydlig ur lärarnas och vårdnadshavarnas perspektiv. Metoderna för kartläggning av språkkunskaperna och kompetensen varierade.

Målsättningar

- Finska eller svenska som andraspråk (S2) och undervisningen som förbereder för grundläggande utbildning är högklassig.
- Lärmiljöerna och läromaterialen är språkmedvetna.

Åtgärder

- Vi skapar en centraliserad bedömningsmodell för inriktning av S2-undervisning
- Vi utvecklar pedagogiken och verktygen inom S2-undervisningen, den förberedande undervisningen och modersmålsundervisningen för att stöda språkundervisningen.
- Alla servicehelhetens S2-lärare samlas regelbundet för samutveckling, vilket gör det möjligt att dela goda praxis och lära sig av sina jämlingar.
- Utvecklingsdagar för språkmedveten undervisning ordnas varje år.
- Pedagogiska och språkmedvetna kunskaper delas digitalt i materialbanken.
- Som stöd för inläringen på arbetsplatserna utvecklas nya sätt att lära sig finska.

Resultat

- Praxis för språkmedvetenhet har etablerats i basverksamheten, är mer kundorienterad än tidigare och samarbete görs i stor omfattning under hela lärstigen.
- I den grundläggande utbildningen har man skapat permanenta lärarnätverk för S2-undervisningen, den förberedande undervisningen och modersmålsundervisningen, och i gymnasierna verkar ett permanent S2-nätverk.
- I nätverken har man utvecklat praxis för språkmedveten undervisning, ökat bedömningskompetensen och producerat stödmaterial.
- S2-utvecklingsdagarna har blivit ett årligt evenemang i den grundläggande utbildningen.
- Instruktionerna för undervisningen som förbereder för grundläggande utbildning och för modersmålsundervisningen har uppdaterats.
- Inom den grundläggande utbildningen finns etablerade modeller för S2-undervisningen och för språkmedveten undervisning samt för kartläggning och bedömning av språkkunskaperna, och de har börjat användas.
- För den grundläggande utbildningen har det skapats en flerspråkig broschyr om valet av lärokurs S2 för vårdnadshavarna och en handbok för lärarna.
- I småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen har man infört verktyget Kielipeda för utveckling av den språkmedvetna verksamheten och för uppföljning av utvecklingen av barnets finskakunskaper.
- Webbplatsen och handboken Ota koppi! har uppdaterats.

- Modellen för kartläggning av språk- och inlärningsfärdigheterna och kunskaperna för elever i den förberedande undervisningen i förskole- och grundskoleåldern blev färdig.
- Vid Stadin ammatti- ja aikuisopisto har man utvecklat språkmedveten yrkesundervisning.
- På webbplatsen opehuone.fi skapades avsnittet ”Språk- och kulturmedveten undervisning”.

Mer information finns i sektorns nyhet som publicerats på webben (på finska)

Opettajille konkreettisia välineitä kielitietoisuuden soveltamiseen

Hur valet av lärokurs S2 bestäms i den grundläggande utbildningen

*”Vårdnadshavare har inte alltid tillräcklig information om vad det innebär att studera finska som andraspråk. Ibland väcker S2-undervisningen olika frågor och även oro. I samtalen lyfts kriterierna för en lämplig lärokurs för eleven, principerna för ordnandet av S2-undervisningen och utvecklingen av språkkunskaperna fram”, säger **Leeni Siikaniemi**.*

S2-guiden ger vårdnadshavarna information om

- vad undervisningen i finska eller svenska som andraspråk innebär,
- hur S2-undervisningen ordnas,
- och hur vårdnadshavarna kan stöda sina barns språkutveckling.

Guiden som har översatts till 16 språk kan med fördel användas i möten med vårdnadshavare, vid bedömningssamtal eller under samtal om skolbyte samt alltid när det väcks frågor.

Mer information i nyheterna som publicerats på intranätet:

Esite S2-opetuksesta tilattavissa 16 kielellä huoltajille

Guide för vårdnadshavare om S2-undervisning kan beställas till skolorna

Språkmedveten kompanjonundervisning i grundskolorna

Utgångsläge

Idéen är att flera språk ses som en viktig faktor som stöder lärandet och att alla språk får användas i lärandet. Användningen av det egna modersmålet i lärandet ökar bevisligen även kunskaperna i det andra språket och känslan av elevens förmåga. Användningen av språk i undervisningssituationerna stöder en positiv inställning till flerspråkighet hos hela klassen.

I den grundläggande utbildningen startades 2019 ett pilotprojekt för språkmedveten kompanjonundervisning. I projektet undervisade S2-lärarna, modersmåslärarna och klass-/ämneslärarna tillsammans och utvecklade praxis för språkmedveten och flerspråkig undervisning. Undervisning genomfördes förutom på finska även på somaliska, arabiska och ryska, och användningen av flera andra språk aktiverades. Under åren 2019–2020 deltog i projektet nio

grundskolor och 15 lärare. Sedan 2021 omfattar verksamheten 26 skolor där minst 30 procent av eleverna studerar lärokurs S2.

Mål

Testa kompanjonundervisning och lägga en grund för modellen för språkmedveten kompanjonundervisning.

Resultat

Lärarna

- kunde bättre dela praxis för språkmedveten kompanjonundervisning och genomföra undervisningen gemensamt,
- utvecklade och genomförde tillsammans språkmedvetna arbetssätt som utnyttjar flerspråkigheten och identifierade dess fördelar för sina elever.

Eleverna

- Elevernas flerspråkiga självkänsla stärktes.
- Började modigare använda sitt eget språk.
- Hela klassen blev positivare inställd till språkmedvetenhet och till en okonstlad användning av olika språk.
- En flexibel användning av olika språk som stöd för lärandet aktiverades.
- Föräldrarna gick igenom begrepp med eleverna på det egna språket hemma.

Mer information i nyheten som publicerats på intranätet (på finska):

[”Oppilas pääsee loistamaan, itsetunto vahvistuu” – tällaista on kielitietoinen samanaikaisopetus.](#)

Yrkeslärarens och S2-lärarens arbete i par

Utgångsläge

Man ville utveckla yrkeslärarnas och S2-lärarnas arbete i par så att S2-undervisningen kan riktas bättre så att den stöder inläring på arbetsplatsen och mångsidiga språkanvändningssituationer. Inläringen av finska på arbetsplatsen testades i Stadin ammatti- ja aikuisopisto inom bilbranschen och inom renhållnings- och fastighetsbranschen 2019. Inom vardera branschen genomfördes utvecklingsarbetet av en finskalärare och en yrkeslärare i samarbete och som arbetspar. Målet var att också utvidga modellen till andra branscher.

Målsättningar

- Utveckla nya sätt att lära sig finska som stöd för inläringen på arbetsplatserna tillsammans med kunderna.

Resultat

- S2-läraren har varit ute på arbetsplatsen inom renhållningsbranschen och observerat språket på arbetsplatsen och inom branschen.

- Man har tagit fram examenskrav på klarspråk för de studerande, yrkeslärarna och för de inskolande arbetsplatshandledarna.
- Man har tagit fram en yrkesordlista på klarspråk för lokalvårdare.
- Samarbetet mellan arbetsplatshandledarna, finskalärarna och yrkeslärarna ökade tack vare pilotprojektet.
- I framtiden kan försöket vid behov utvidgas även till andra branscher.

Språkutbildning och handledning i kamratgrupper för hemmaföräldrar

Utgångsläge

Helsingfors finska arbetarinstitut och Arbis ger KOTIVA-utbildning för föräldrar som sköter barn hemma. Språkutbildningen kombinerar undervisning i finska eller svenska, innehåll som stöder integrationen samt karriär- och samhällsvägledning. Barnomsorg ordnas under utbildningen. Verksamheten äger rum vid tolv lekparken och enheter runt om i Helsingfors.

Språkutbildning för hemmaföräldrar och handledning i kamratgrupper på somaliska och arabiska har ordnats i Helsingfors redan under flera år. Verksamheten har finansierats med separata finansieringar, men på grund av verksamhetens långsiktiga karaktär ansågs behovet av permanent verksamhet och egen finansiering som nödvändigt.

Mål

Etablera kurserna i finska och svenska, handledningen och kamratgrupperna för hemmaföräldrar som en del av basverksamheten.

Resultat

- Man lyckades förhandla permanent finansiering för KOTIVA-verksamheten i sektorns budget.
- Utbildningen och handledningen i kamratgrupper blev en etablerad verksamhetsform.
- Undervisnings- och kulturministeriet beviljade tilläggsfinansiering för att utveckla verksamheten och att grunda två ytterligare grupper.
- KOTIVA-verksamheten deltog i utvecklingen av verksamheten Vanhemmat mukaan.

Läs mer om Kotiva (på finska) :

[Kotiva-kurssit auttavat vieraskielisiä kotivanhempia kotoutumisprosessin alkuun](#)

Personalens kunskaper om språkmedvetenhet och identifiering av rasism förbättrades

Utgångsläge

Språkmedvetenhet och ingripande i rasism är viktiga principer som styr verksamheten i läroplanerna. Rasism upplevs och förekommer ända från småbarnspedagogiken och genom hela lärstigen. Erfarenheterna påverkar barns och ungas förutsättningar för lärande, välbefinnande och anknytning i daghemmet och skolan. Elevernas erfarenheter av rasism hamnar ofta i skymundan och de identifieras inte alltid.

För att i stor utsträckning kunna utveckla språkmedvetenheten i arbetsgemenskapen eller ingripa i rasism ska en tillräckligt stor del av personalen förstå grunderna i fenomenen. På grund av detta startades ett obligatoriskt utbildningsprogram för hela personalen.

Målsättningar

- Utbilda hälften av sektorns personal före slutet av 2021.
- Öka personalens färdigheter i att tillämpa den pedagogiska språkmedvetenheten, identifiera och erkänna kunnande som förvärvats utomlands samt identifiera rasism och ingripa i den.

Resultat

- Sammanlagt 15 006 utbildningstillfällen om språkmedvetenhet och antirasism 2018–2021.
- Personalens kompetens har ökat baserat på både antalet deltagare och den kvalitativa feedbacken.
- I tillämpningen av språkmedveten pedagogik och antirasistiskt arbetssätt har en bra grund för ändring av verksamhetskulturen skapats.

Totalt antal deltagare i utbildningarna 2018–2021

Källa: Helvis användardata och utbildningskalendern Onni

Språkmedvetenhet gäller hela arbetsgemenskapen

För att nå det kvantitativa målet skapades Helvi som är en virtuell verkstad för språkmedvetenhet. Verkstaden skräddarsyddes för de olika utbildningsstadiernas behov. För den svenska servicehelheten skapades en egen verkstad.

Mål

- Öka personalens förståelse om vad som menas med språkmedvetenheten och vilken betydelse den språkmedvetna verksamhetskulturen har i den egna arbetsgemenskapen.

Resultat

- Utbildningar om språkmedvetenhet har ordnats mångsidigt som en del av lärarnätverken, utvecklingsdagarna, utvecklingsdagarna för språkmedveten undervisning och ledningens forum.
- Temat har blivit en permanent del av fortbildningsutbudet inom sektorn.
- Under 2018–2021 gavs utbildning om språkmedvetenhet vid sammanlagt 10 126 tillfällen.
- Sammanlagt 6 837 personer deltog i Helvi-verkstaden om språkmedvetenhet.
- Enligt feedbacken på Helvi-verkstaden har ämnet för första gången behandlats på hela arbetsgemenskapens nivå och utbildningen gav en bra möjlighet att repetera det man redan lärt sig.
- Efter utbildningen har det varit lättare att fästa mer uppmärksamhet på språkmedveten verksamhet i vardagen, studerandenas bakgrund, tydlig kommunikation, klargörande av begrepp och grammatik och beaktande av barnens många språkresurser.
- Det sammanlagda vitsordet var 3,5 (skala 1–5).
- Vid Stadin ammatti- ja aikuisopisto ökade kamratlärande och utbyte av erfarenheter om språkmedvetenhet för hela personalens del med hjälp av campusspecifika utbildningar och utbildningen Pedabooster.

Deltagare i Helvi-verkstaden om språkmedvetenhet 2020–2021

Servicehelhet	2020	2021	Sammanlagt
Varhaiskasvatus	1315	737	2052
Perusopetus	1725	2005	3730
Lukio ja työväenopisto	551	103	654
Svenska servicehelheten	17	335	352
Stadin AO	29	20	
Totalt	3637	3200	6837

Källa: Helvis användardata för 1.1.2020–31.12.2021, Stadskansliet.

Kvalitativ feedback från personalen på Helvi-verkstaden om språkmedvetenhet

	Viktiga saker som jag har lärt mig	Jag skulle ha lärt mig mer om
Småbarnspedagogik och förskoleundervisning (n=254)	<ul style="list-style-type: none"> • Det finns ingen som inte kan språk • Språkmedvetenhetens betydelse • Beaktande av olika språk i vardagen	<ul style="list-style-type: none"> • Utbildningens innehåll hade varit mer omfattande. • Jag hade fått fler praktiska exempel
Grundläggande utbildning (n=270)	<ul style="list-style-type: none"> • Begreppet språkmedvetenhet • Bra repetition av ett bekant ämne • Ökning och beaktande av språkmedvetenheten	<ul style="list-style-type: none"> • Jag hade haft mer tid för att delta • Ämnet inte hade varit så bekant
Gymnasiet (n=89)	<ul style="list-style-type: none"> • Medvetet beaktande av språk på lektionerna • Uppöppnande av begrepp och illustreringens betydelse	<ul style="list-style-type: none"> • Man hade gett fler sätt att förbättra undervisningen ur språkets perspektiv

Källa: Helvis användardata för 1.1.2020–31.12.2021, Stadskansliet.

Första steg i införandet av ett antirasistiskt arbetssätt

Antirasismverkstäder genomfördes i alla serviceenheter och de inkluderades i arbetsgemenskapens utvecklingsarbete. För alla stadier skapades arbetsböcker för vidare behandling av ämnet. Institutet för Fredsfostran ansvarade för genomförandet.

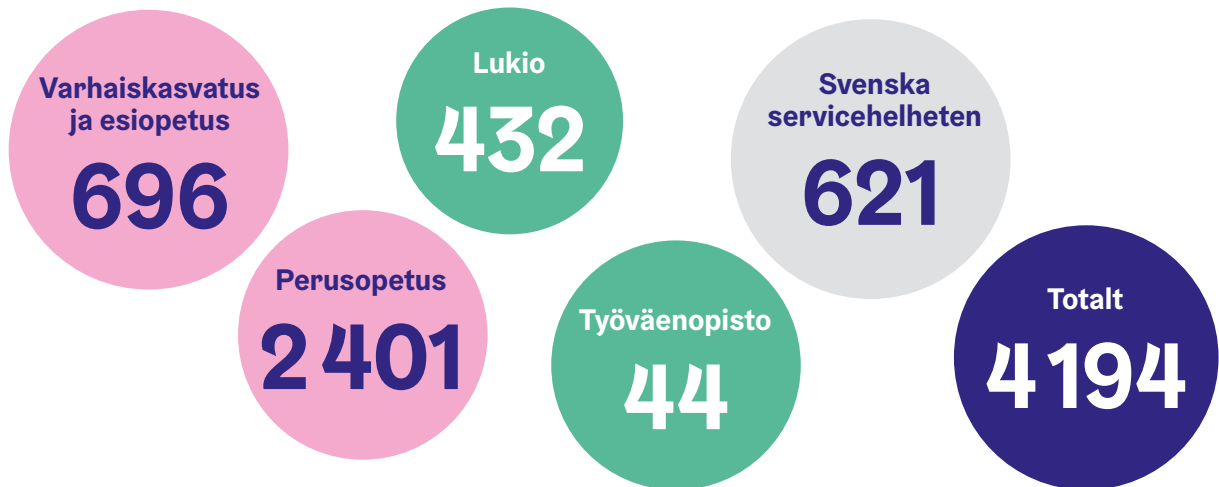
Målsättningar

- Öka personalens färdigheter att identifiera rasism och ingripa i den.
- Minska elevernas erfarenheter av rasism.

Resultat

- I antirasismverkstäderna deltog 4 194 personer från småbarnspedagogiken till andra stadiet.
- Det sammanlagda vitsordet var 3,7 (4 = mycket bra).
- Enligt feedbacken från personalen var det efter antirasismverkstäderna lättare att förstå skillnaden mellan ett mångkulturellt och ett antirasistiskt arbetssätt.
- Se antirasismen som aktiv verksamhet för att eliminera rasism.
- Bearbeta egna tankar och känslor samt identifiera attityder.
- Tillämpa verktygen för att föra ämnet på tal i arbetsgemenskapen.
- Skapa gemensamma verksamhetsmodeller för att ingripa i rasism i den egna arbetsgemenskapen.
- I Stadin ammatti- ja aikuisopistos program Luulot pois utbildades chefer och kontaktpersoner.

Deltagare i antirasismverkstäderna 2020–2021

Källa: Utbildningskalendern Onni

Kvalitativ feedback på antirasismverkstäderna

	Viktiga saker som jag har lärt mig	Jag skulle ha lärt mig mer om
Småbarnspedagogik och förskoleundervisning (n=127)	<ul style="list-style-type: none"> • Skillnader mellan ett mångkulturellt och ett antirasistiskt arbetssätt • Betydelse av självreflektion • Den nyaste och mest aktuella terminologin 	<ul style="list-style-type: none"> • Hela arbetsgemenskapen hade deltagit i utbildningen • Jag hade haft mer tid för behandling
Grundläggande utbildning (n=578)	<ul style="list-style-type: none"> • Behandling av rasism och att föra den på tal i arbetsgemenskapen • Granskning av egna fördomar och verksamhetssätt • Skillnader mellan ett mångkulturellt och ett antirasistiskt arbetssätt 	<ul style="list-style-type: none"> • Utbildningen hade genomförts som närundervisning. • Vi hade haft flera exempel från skolvärlden. • Vi hade använt en arbetsbok
Gymnasiet (n=252)	<ul style="list-style-type: none"> • Begreppet antirasism • Särdrag för strukturell rasism • Mångfald i formerna av rasism 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi hade haft en förhandsuppgift • Vi hade haft en chans för smågruppsarbete

Källa: Utbildningskalendern Onni

”En central insikt var att mitt agerande inte alltid har varit logiskt och fritt från fördomar, trots goda avsikter. Samtidigt var det en lättnad att märka att det obehag som uppstår när man funderar över ämnet och rädslan för att lyfta fram ämnet för behandling är vanlig och till och med välgörande.”

Läs mer i en nyhet som publicerats på Yles webbplats (på finska):

[Ensimmäisenä Suomessa: koulujen ja päiväkotien työntekijöille rasisminvastaista koulutusta Helsingissä](#)

Flerspråkig handledning förbättrar elevernas samhörighet

Handbok för stöd av integrationen – en smidig start för familjerna och personalen

Utgångsläge

Personalen inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen hade identifierat behovet av en verksamhetsmodell som skulle erbjuda en smidig start för nyanlända familjer och samla verktyg för personalen för att ta emot familjerna. Den svenska servicehelheten behövde en tydlig beskrivning av möjliga utbildningsstigar och integrationen.

Modellen utvecklades hösten 2019 av cirka 40 personer från verksamhetsställena och konkretiserades i fem verkstäder 2020. Sammanlagt 43 nyanlända personer testade materialen som producerats och materialen ändrades enligt användartesterna.

Mål

- Samarbetet med vårdnadshavarna stöder integrationen.

Åtgärder

- För verksamhetsställena utarbetas en modell för integrationsstöd och anvisningar för den för början av lärstigen.
- Stödmodellen skapas i samarbete med elever och vårdnadshavare.
- För verksamhetsställena utarbetas en modell och anvisningar om svenskspråkiga fostrans- och utbildningsmöjligheter och integration.

Resultat

- Modellen för integrationsstöd är en färdig handbok och erbjuder verktyg för en smidig start samt förenhetlig praxis för mottagning av nyanlända familjer.
- Handboken har tagits i bruk vid alla enheter för småbarnspedagogik och grundläggande utbildning under 2021.
- Den personliga presentationen nådde 600 medarbetare på daghem och skolor och 700 exemplar av modellen delades ut till enheterna.
- För inskolningen har man skapat en permanent serie med virtuella webinarier för behandling av ämnet med nya medarbetare.
- För vårdnadshavare har man skapat ett flerspråkigt paket med stödmaterial som översatts till flera olika språk.

Stödmaterialet för vårdnadshavarna innehåller bland annat följande:

- Guiden Bekanta dig med småbarnspedagogiken
- Meddelandet Välkommen till småbarnspedagogiken
- Guiden Bekanta dig med skolan
- Ordlista för fostran och utbildning
- Broschyrer om olika sätt att genomföra förberedande undervisning
- En kort introduktion till läroplanen för den grundläggande utbildningen
- Guiden till skolvardagen
- Meddelandet om skolfotografering
- Instruktionsvideon om användning av Wilma (på finska).

Se mer på Youtube-videon:

[Bemötande av och stöd för nyanlända familjer \(på finska\)](#)

Svenskspråkig integrationsstig

Utgångsläge

I den svenska servicehelheten saknades en beskrivning av integrationsalternativen, material för familjer för smidig start och material för personalen om mottagande av familjer. Dessutom ville man stärka personalens kunskaper om språkmedvetenhet och ingripande i rasism i samarbete med den finska servicehelheten.

Målsättningar

- Utarbeta för personalen en integrationsstig för den svenska servicehelheten.
- Öka personalens kunskaper om språkmedvetenhet och antirasism.

Resultat

- Integrationsstigen för den svenska servicehelheten är färdig och underlaget för en version som ska publiceras har skapats.
- Integrationsstigen har presenterats för verksamhetsställena genom information till cheferna på alla stadier.
- Integrationsstigen har kommunicerats till förtroendeorgan, nämndens svenskspråkiga sektion och stadens tvåspråkighetskommitté.
- Man har stärkt medvetenheten om svenskspråkig integration som fenomen både inom staden och i andra sammanhang.
- Man har deltagit aktivt i utvecklingen av modellen för integrationsstöd och i att samtidigt utarbeta en svenskspråkig version.
- Man har producerat guider för flerspråkiga familjer så att alla guider beaktar de svenskspråkiga tjänsterna.
- Man har genomfört antirasismverkstäder och utbildningar om språkmedvetenhet inom alla tjänster.
- Man har startat ett pilotprojekt om flerspråkig handledning inom den svenska servicehelheten.

Smidigare till servicen genom försök med rådgivning

Utgångsläge

Det var nödvändigt att skapa försök med vilka man skulle få information om servicebehoven hos familjer med främmande språk som modersmål och om sätten för genomförande av rådgivningen. Målet var att skapa en grund för att handledning och ärendehantering i framtiden kan fås på ett och samma ställe. Pilotprojektet genomfördes våren 2020–hösten 2021.

Målsättningar

- Göra det smidigare att söka sig till tjänsterna, både ur familjernas och ur personalens perspektiv.
- Skapa ett koncept för handledning och ärendehantering av sektorns tjänster för nyanlända familjer.
- Testa olika sätt att ge nyanlända familjer information och handledning om fostrans- och utbildningstjänsterna på olika språk.
- Förtydliga de tidiga rådgivande instansernas roll i tillhandahållandet av rådgivning om fosteran och utbildning och öka kunskaperna hos stadens och partnerernas rådgivningspersonal om fostrans- och utbildningstjänsterna.
- Förenkla styrningen till undervisning som förbereder för grundläggande utbildning ur personalens och den sökande familjens perspektiv.

Försök med flerkanalig rådgivning

Mål

Testa olika sätt att ge nyanlända familjer information och handledning om fostrans- och utbildningstjänsterna på olika språk.

Man började med att kartlägga klientbehoven genom att intervjua familjer, experter och rådgivare samt med att jämföra rådgivningsverksamheten i de stora städerna. Dessa studier lade grunden för arbetets innehåll gällande rådgivning.

Familjerna med främmande språk som modersmål behöver:

- ett tillgängligare serviceställe,
- flera rådgivningskanaler,
- möjlighet att sköta flera ärenden samtidigt under ett och samma besök,
- ett tillräckligt språkutbud, minst engelska.

Följande utmaningar har identifierats utifrån kundintervjuerna och rådgivarnas observationer:

- Rådgivningens tillgänglighet och förmågan att nå kunder med främmande språk som modersmål är delvis otillräckliga inom sektorn.
- Rådgivningen är inte känd, tjänsterna är splittrade och rådgivning ges via en kanal, det finns inget känt fysiskt serviceställe.
- Synergifördelarna mellan rådgivningsaktörer utnyttjas inte tillräckligt.
- Språkkunskaperna och den sektorsövergripande verksamheten bör stärkas.
- Arbetsuppgifterna är delvis överlappande och man har inte kunnat rikta resurserna helt optimalt.

Resultat med flerkanalig rådgivning

- Man nådde knappa tusen kunder 2020–2021 trots covid-19, tack vare ambulerande rådgivning, popup-rådgivning, informationsmöten och rådgivning på distans.
- Daghems- och skolrådgivningen (Eduguidance) införlivades i International House Helsinkis serviceutbud.
- Rådgivningsaktörernas kunskaper om fostrans- och utbildningssektorns tjänster ökade med hjälp av utbildningar, konsultationer och stödmaterial.
- Stödmaterial och konsultation om daghemmets och skolans vardag, om hur man söker sig till småbarnspedagogik och grundläggande utbildning, om lekparkverksamheten, den grundläggande utbildningen och det finländska skolsystemet.
- Utifrån kundbehovet skapades lättlästa och flerspråkiga material om skolans och daghemmets vardag, bland annat flerspråkiga instruktionsvideor om Wilma, för internationella familjer.
- Rådgivningens servicekanaler och uppföljningen inom sektorn förbättrades.
- Man utarbetade en årsklocka, en statistikblankett och en feedbackblankett för sektorns servicerådgivning.
- Man sammanställde volymerna inom servicerådgivningen och den förberedande och flerkanaliga rådgivningen.

Resultat gällande ansökan till förberedande undervisning

- Man utarbetade en beskrivning av nuläget och utvecklingsbehoven samt en kartläggning av modellerna i de stora kommunerna.
- Processerna för ansökan till förberedande undervisning granskades i enlighet med LEAN-metoderna.
- Man förnyade webbplatsen hel.fi och ansökningsblanketterna.
- Man utarbetade introduktionsmaterialen för servicerådgivarna och för skol- och daghemspersonalen.
- Man utvecklade nya metoder för statistikföringen och datainsamlingen.

- Man förberedde övergången till ett elektroniskt klientdatasystem.
- Man producerade ett flerspråkigt videomaterial som presenterar den förberedande undervisningen för vårdnadshavare.
- Man skapade en enhetlig modell för kartläggning av kunskaperna hos elever som söker till förberedande undervisning för förskoleundervisningen och den grundläggande undervisningen.

Läs mer i en nyhet som publicerats på internet (på finska):

[Päiväkoti- ja kouluneuvontaa tarjolla perheille myös korona-aikana](#)

Ett rådgivningsverktyg för handledningsinstanser på andra stadiet

Utgångsläge

Handledningsinstanserna på andra stadiet saknade ett verktyg och en överblick för handledning av kunder till utbildningsalternativen på andra stadiet. Tjänsterna var splittrade och handledningsinstanserna kände inte till alla utbildningar ur perspektivet för elever med främmande språk som modersmål.

Målsättningar

- Inrätta en centraliserad rådgivnings- och servicehandledning för handledningspersonalen på andra stadiet.
- Göra vuxna invandrades handledning till olika utbildningar och därigenom till arbetslivet smidigare.

Resultat

- Som stöd för den centraliserade rådgivnings- och servicehandledningen producerades två delar:
- Ett kartläggningsverktyg som filtrerar utbildningarna på gymnasiet, inom yrkesutbildningen och inom det fria bildningsarbetets servicehelhet, det vill säga en utbildningspalett och
- telefontjänsten Genesys som hänvisar kunder som söker utbildning till rätt aktör inom utbildning på andra stadiet.
- I kommunförsöket med sysselsättning bearbetas huvudstadsregionens gemensamma e-tjänst som stöd för handledningen och kunderna. Utvecklingspaletten som utvecklades skapar en bra grund för och överblick över utbildningsmöjligheterna för studerande med främmande språk som modersmål inom utbildningstjänsterna på andra stadiet och den bör kopplas ihop med denna tjänst i framtiden.

Modellen med flerspråkiga handledare

Utgångsläge

Inom småbarnspedagogiken, den grundläggande utbildningen, gymnasierna och Stadin AO i Helsingfors arbetar 45 flerspråkiga handledare.Handledning ges på somaliska, ryska, bulgariska, turkiska, sorani, farsi, engelska, svenska och finska.

De flerspråkiga handledarna stöder integrationen i fostrans- och utbildningssystemet genom att:

- stödja elevernas och hela familjens delaktighet och välbefinnande,
- erbjuda eleverna stöd med låg tröskel,
- stödja barnens utveckling i svenska och i det egna modersmålet och hjälpa barnen att komma med i ledd verksamhet,
- stödja eleverna i att planera studierna och att få tillgång till tjänsterna,
- leda samarbetet mellan hemmet och daghemmet eller skolan,
- ge vårdnadshavarna information om det finländska fostrans- och utbildningssystemet, om daghemmets och skolans verksamhetssätt samt om vårdnadshavarens roll i att stöda elever i studierna,
- förklara för personalen situationen och utmaningarna för familjer med invandrabakgrund.

Coronaepidemin ökade behovet av flerspråkig handledning och orsakade kunskapsunderskott hos elever med invandrabakgrund. Hösten 2021 fyrdubblades antalet handledare med Helsingfors stadskanslis finansiering med överskridanderätt och pilotprojektet utvidgades till den svenska servicehelheten och till yrkesutbildningen.

Mål

Utveckla modellen med flerspråkiga handledare som stöd för elever med invandrabakgrund i den grundläggande utbildningen och utvidga modellen till småbarnspedagogiken och gymnasieutbildningen.

Resultat utifrån bedömning av effektiviteten

Modellens effekter bedömdes innan dess eventuella utvidgande och etablering. Bedömningen av modellen blev färdig i slutet av 2020.

I bedömningen undersöktes uppnåendet av målen ur personalens, vårdnadshavarnas, elevernas och handledarnas perspektiv. I bedömningen intervjuades sammanlagt 30 vårdnadshavare, 54 elever och 14 flerspråkiga handledare. Dessutom svarade 150 representanter för personalen på den elektroniska enkäten för personalen.

Enligt bedömningen har de flerspråkiga handledarnas arbete gett följande resultat:

- Modellens mål har uppnåtts och man har åstadkommit positiva förändringar i elevernas, vårdnadshavarnas och personalens verksamhet.
- Arbetets mest betydande effekt är den tydliga förstärkningen av samarbetet mellan hemmet och daghemmet eller skolan.

Vårdnadshavarna och personalen har fått stöd av de flerspråkiga handledarna för att bygga upp ett fungerande samarbete på följande sätt:

- Vårdnadshavarnas kännedom om fostrans- och utbildningssystemet har ökat och personalens kunskaper om kulturer och förmåga att möta familjer har ökat.
- Till följd av att samarbetet förbättrats förmedlas informationen bättre mellan daghemmet eller skolan och hemmet, vårdnadshavarna deltar starkare i elevens lärtid och kan stödja eleven.

Förändringar i elevens vardag:

- Elevernas delaktighet har stärkts och eleverna har fått bättre det stöd de behöver.
- Barnens möjligheter till att delta i lek och barngruppens verksamhet som jämlikar har ökat, barnens utmaningar upptäcks bättre och barnens egna modersmål har blivit starkare.
- Eleverna har fått stöd med låg tröskel från handledare och ytterligare en trygg vuxen i sin vardag.
- Konflikterna mellan elever eller mellan elever och personalen har minskat och kan lösas snabbare.
- Handledarna är också positiva rollmodeller för eleverna.

Som en del av bedömningen granskades statistik om närvaro i daghemmen, frånvaro och Wilma-anteckningar i den grundläggande utbildningen samt avhopp på gymnasierna.

- I daghemmen med flerspråkig handledning hade barnen med främmande språk som modersmål större närvaro än i andra daghem under båda granskningsperioderna. Skillnaderna till andra daghem var dock relativt små.
- I skolorna med flerspråkig handledare har elever med främmande språk som modersmål färre olovlig och annan frånvaro än de elever som talar inhemska språk. I de skolor där det inte finns någon handledare är olovlig frånvaro vanligare bland elever med främmande språk som modersmål.
- I skolorna med flerspråkig handledare får eleverna med främmande språk som modersmål även mindre korrigerande feedback och anmärkningar som rör uppförandet än i andra skolor.
- Under läsåren 2018–2020 har avhoppet bland studerande med främmande språk som modersmål minskat på sådana gymnasier som har en flerspråkig handledare. Samtidigt har avhoppet bland studerande med inhemska språk som modersmål förblivit oförändrad.
- Även om det utifrån statistiken inte går att bedöma om den positiva utvecklingen beror på modellen med flerspråkig handledare eller på något annat i enhetens verksamhet eller på faktorer som påverkar eleverna och familjerna, kan det sägas att resultaten stöder den flerspråkiga handledningens övriga effekter i en positiv riktning.
- I samarbetet med aktörer utanför daghemmet eller skolan har effekterna av handledarnas arbete dock förblivit ringa. Detta beror delvis på att majoriteten av handledarnas arbetstid går åt på frågor som rör daghemmets eller skolans vardag.

Effekterna av modellen med flerspråkiga handledare

Källa: Monikielinen ohjaaja-mallin vaikutusten arviointi 2020 (på finska).

Läs mer i en nyhet som publicerats på internet (på finska)

"Kärsivällisyys oppilaiden kanssa on nyt äärimmäisen tärkeää" – monikieliset ohjaajat ovat maahanmuuttajaperheiden elintärkeää apu myös poikkeusaikana

Se videon om de flerspråkiga handledarnas arbete på YouTube (på finska):

I presentationsvideon för flerspråkig handledning berättar handledare om sitt jobb.

Flerspråkig kommunikation och evenemanget Oppimispolut Helsingissä

Målsättningar

- Förtydliga kommunikationen, testa kommunikationen med kunder och göra tjänsterna synliga på flera språk och via olika kommunikationskanaler.
- Ordna evenemanget Oppimispolut Helsingissä varje år.

Resultat

- Man har skapat material för integrationsstöd och rådgivning för ansökan för familjer.
- Man har skapat en modell för språkmedvetet kundbemötande som del av handboken om integrationsstöd.
- Man har publicerat 50 nyheter i externa och interna kommunikationskanaler och medier.
- Antirasismarbetet har också kommunicerats som en del av en nationell kampanj.
- Evenemanget Oppimispolut Helsingissä ordnades virtuellt 2020 och 2021.
- Under evenemangen behandlades läroavtalet, den grundläggande utbildningen för vuxna och stödet för studier i finska språket.
- Totalt 270 personer med invandrarbakgrund deltog i evenemangen.

Du kan se inspelningarna från evenemangen **Oppimispolut Helsingissä på YouTube (på finska)**. [Evenemanget Oppimispolut Helsingissä 2020](#) och [evenemanget Oppimispolut Helsingissä 2021](#).

Studiehandledarna tryggar övergångarna i utbildningen

Mål

- Dela aktuell information om handledning under studierna, möjliga studievägar och goda handledningspraxis i det regionala nätverket för studiehandledning i den grundläggande utbildningen och på andra stadiet för att trygga smidiga överflyttningar inom utbildningen för nyanlända.

Resultat

- Samarbetet och arbetsfördelningen mellan den flerspråkiga handledningen och studiehandledarna har utvecklats.
- Alternativa studievägar har börjat beskrivas tydligt och visuellt.
- Alternativa studievägar har presenterats årligen och bearbetats, för att på detta sätt upprätthålla studiehandledarnas kunskaper.
- Man har utarbetat en flerspråkig guide om den gemensamma ansökan för elever och vårdnadshavare på sju språk.

Stöd för lärandet med stöd från partnerorganisationer

Mål

- Samarbetet med vårdnadshavarna stöder integrationen och kommunikationen är tydlig och flerspråkig.

Åtgärder

- Utveckla olika former av läxhjälp.
- Öka mängden av annan fri verksamhet som främjar lärandet.
- Testa modellen med läxklubbar för vårdnadshavare och barn, där man stärker möjligheterna för vårdnadshavare med invandrarbakgrund att stöda eleven i skolarbetet på det egna modersmålet hemma.

Resultat

- I grundskolor genomfördes modellen Buddyschool, där de svagaste eleverna i skolan lär yngre elever och samtidigt lär sig själva.
- I verksamheten deltog 39 skolor, 150 lärare och drygt 5 500 barn och unga.
- Modellen har även bidragit till förutsättningarna för lärande hos unga med invandrarbakgrund.
- Tillsammans med Finlands Röda Kors har man genomfört läxhjälpverksamhet och utarbetat en broschyr på 15 språk för lågstadieelevernas föräldrar.

- Öppna läxklubbar för föräldrar och barn har ordnats på Ode och i Månsas.
- Verksamhet enligt modellen Vanhemmat mukaan pilottestades i lågstadieskolan Keinutien ala-asteen koulu, vilket gav lovande resultat i fråga om föräldrarnas möjligheter att stöda barnets skolgång.
- Verksamheten utvidgas 2022–2023 till ett försök i tre skolor.
- Organisationer som tillhandahåller tjänster som producerats av språk- och kulturgrupper har kartlagts i synnerhet under coronapandemin.
- Man har inlett ett organisationsforum för stöd för lärandet tillsammans med 14 partnerorganisationer.

En trygg inlärningsgemenskap för alla

Informationsutbyte om faktorer som påverkar lärandet negativt

Utgångsläge

Det var nödvändigt att utbyta information över sektorsgränserna om faktorer som påverkar lärandet negativt och om särskilda frågor. Med i arbetsgruppen fanns cheferna för elev- och studerandevården, experter, kultur- och fritidssektorn, social- och hälsovårdssektorn samt polisen.

Arbetsgruppen inrättades i februari 2020 och sammanträdde sammanlagt sju gånger. Arbetsgruppens arbete avslutades i slutet av 2021. Arbetet ska fortsättas som en del av nätverket En trygg stad och elev- och studerandevårdens andra nätverk.

Mål

- Studerandevården sammankallar en utvecklingsarbetsgrupp med representanter för flera förvaltningar. Arbetsgruppens uppgift har varit att kartlägga aktuell information om faktorer som påverkar invandrarnas lärande negativt och att föra samman olika parter processer.

Resultat

Arbetsgruppen har

- ökat kontaktpersonernas kunskaper om ärenden som sektorerna för närvarande behandlar och om faktorer som påverkar lärandet negativt,
- kartlagt förebyggandet av hedersvåld och gått igenom anvisningarna för situationer där hedersvåld förekommer,
- gått igenom situationer där människor med olika rätt att vistas i landet har olika studie- och arbetsmöjligheter,
- behandlat fenomen i samband med rasism och förverkligandet av barnens jämlikhet,
- producerat information om situationen för elever med invandrarbakgrund under coronapandemin för ledningen.

Läs mer i en nyhet som publicerats på intranätet (på finska):

Trauma vaikuttaa oppimiseen

Ingripande i rasism skapar en trygg inlärningsgemenskap för alla

Utgångsläge

Studier visar att rasism upplevs och förekommer ända från småbarnspedagogiken och hela vägen genom lärstigen. Erfarenheterna av diskriminering och rasism påverkar barns och ungas förutsättningar för lärande, välbefinnande och anknytning i daghemmet och skolan. Elevernas erfarenheter av rasism hamnar dock ofta i skymundan, och de identifieras inte eller förbigås.

I identifieringen av rasism och i ingripandet i den är det väsentligt att fostrans- och undervisningspersonalen förstår vad rasism är, vilka uttryck den tar och vilka verktyg det finns för att ingripa i den. Därför kom man fram till att det inte är meningsfullt att skapa en separat verksamhetsmodell för ingripande i rasism, utan att man bör genomföra en så omfattande och förpliktande utbildningshelhet som möjligt för hela arbetsgemenskapen under hela lärstigen.

Målsättningar

- Ingripa i rasism och påverka så att elevernas erfarenheter av rasism minskar.

Resultat

- 4 194 utbildningstillfällen om antirasism på alla utbildningsstadiet.
- Skräddarsydda arbetsböcker för att använda sig av ett antirasistiskt arbetssätt i arbetsgemenskapen.
- Man har kartlagt elevernas erfarenheter av rasism.
- Baserat på kartläggningen har man skapat affischerna "Vi förbinder oss till antirasism – 10 antirasistiska handlingar för alla" för småbarnspedagogiken, den grundläggande utbildningen och andra stadiet. Affischerna har även översatts till svenska.
- Underlag för beskrivning av lektioner för behandling av frågan.
- Man har deltagit i att skapa en affisch för ingripande i osakligt beteende och i att utarbeta en checklista för jämlik kommunikation.

Mer information i nyheten som publicerats på webben (på finska):

Tre lärare berättar: Näin käytän antirasismikoulutuksen oppeja työssäni

Tillgång till arbete och utbildning

Identifiering av kunnande förtydligar examenskraven

Utgångsläge

Det var nödvändigt att för Stadin ammatti- ja aikuisopistos (Stadin AO) personal skapa arbetsätt för identifiering av kunnande, även om den studerandes finskakunskaper inte är så bra. Med anledning av detta ordnade man för hela personalen utbildningen Pedabooster och arbete i arbetsgrupper inom vissa sektorer.

På grund av personalbyten, pandemiläget och andra orsaker kunde man slutligen inte inom alla sektorer utveckla en metod för identifieringen eller pilottesta den i lika stor utsträckning som ursprungligen hade planerats. Pilottestningen gjordes till slut inom laboratoriebranschen och inom restaurang- och cateringbranschen.

Målsättningar

- Förenhetliga och förtydliga processerna för identifiering och erkännande av kunnande.
- Utveckla verktygen och metoderna för identifiering och erkännande av kunnande vid Stadin AO.
- Öka personalens färdigheter i att identifiera och erkänna kunnande som förvärvats utomlands.

Resultat

- Vid Stadin AO har man utarbetat anvisningar och en process för identifiering och erkännande av kunnande och anvisningarna har tagits i bruk.
- Arbetsgrupperna i de utvalda branscherna bearbetade modellen för identifiering av kunnande gällande yrkeskunskapskrav i utvalda examensdelar.
- Pilotbranscherna samlade examensdelar där kunnandet kan visas genom att göra.
- Studerandenas tidigare kunnande och de språkkunskaper som behövs i kundtjänsten blev synligare.
- Personalen inom branscherna har en bättre förståelse för att man i fortsättningen skulle kunna identifiera kunnande för enskilda yrkeskunskapskrav och inte för hela examensdelar.
- Man ordnade utbildningen Pedabooster för hela personalen och arbete i en arbetsgrupp.
- 524 personer deltog i arbetet.

Stadin osaamiskeskus bidrar till att de studerande snabbare hittar sysselsättning

Utgångsläge

Verksamheten vid kompetenscentret Stadin osaamiskeskus behövdes vidareutvecklas och förbättras.

Målsättningar

- Utveckla Stadin osaamiskeskus verksamhet så att man kan erbjuda stigar med full service.
- Implementera studier som stöder studiefärdigheterna i arbetslivet med hjälp av företagskoordination.
- Bygga de yrkesinriktade studievägarna in i integrationsutbildningen.
- Erbjud arbetslivsträning på flera språk.
- Anpassa verksamheten till kommunförsöket med sysselsättning.
- Förbättra kompetenscentrets kommunikation.

Resultat

- Kompetenscentrets verksamhet har utvidgats bland annat genom att öka antalet kartläggare, satsa på utvecklingen av arbetsförmåga och öka företagskoordinationen.
- Man har säkerställt en smidig kundhandledning, serviceutbudet inom och resurser för kommunförsöket för sysselsättning.
- Kommunikationen har gjorts mångsidigare genom att skapa framgångsberättelser, intensifiera användningen av profilerna på sociala medier och genomföra implementeringar i olika tjänster.
- I undervisningen, arbetslivsträningen och kompetenskartläggningen har man utvecklat och infört nya metoder.
- I de yrkesinriktade studievägarna har man förutom studier som stöder studiefärdigheterna även ordnat utbildningar vars mål är att hitta sysselsättning i samarbete med arbetslivet.
- I kortutbildningarna är andelen studerande som omedelbart hittar sysselsättning drygt 75 procent.
- Tjänsten Eteenpäin har modellerats. Rådgivaren för arbetsförmåga, psykologen, kuratorn och specialläraren arbetar i ett multiprofessionellt team.
- Kunderna har fått individuell service och service som är långvarigare än normalt på ett målmedvetet och resultatrikt sätt.

Stöd för karriären

Effektivisering av läroavtalsverksamheten

Målsättningar

- Utveckla läroavtalsutbildningen som möjlighet att skaffa sig arbetserfarenhet, avlägga examen och delexamen samt som väg till den öppna arbetsmarknaden.
- Förbättra förutsättningarna för att så många personer som möjligt av dem som väljs till arbetsförsök och rekryteringsutbildning har möjlighet att fortsätta till en läroavtalsutbildning inom branschen.
- Öka antalet behöriga barnskötare med visstidsanställning inom småbarnspedagogiken med läroavtalsutbildning.
- Utveckla S2-tjänsterna och andra stödtjänster för både eleven och arbetsgivaren för att allt bättre svara på målgruppens behov.
- Främja avläggandet av de gemensamma examensdelarna under arbetslivsperioderna.

Resultat

- Lekparkerna och enheterna för småbarnspedagogik ökade icke-behöriga medarbetares behörighet med läroavtalsutbildning.
- Det kvantitativa målet, det vill säga 200 nya läroavtal i två år, nåddes.
- 15 procent av deltagarna har något annat modersmål än finska eller svenska.
- Vid läroanstalten utvecklade man nya sätt att lära sig finska och avläggandet av de gemensamma examensdelarna.
- Arbetsplatshandledning och ambulerande S2-stödåtgärder genomfördes.
- S2-lärraresursen och handledningsresursen ökades.
- Man skapade en modell för handledningsprocessen för inläring i arbetslivet.
- Man ökade samarbetet med arbetsplatserna och i synnerhet med daghemmen.

Läs mer i en nyhet som publicerats på intranätet (på finska):

[Kielitietoisella opettajalla ei ole kiire ja hän osaa kuunnella](#)

Kvalificering av lärare med invandrarbakgrund inom småbarnspedagogiken

Utgångsläge

Enligt Utbildningsstyrelsen har det under de senaste tio åren fattats cirka 80 beslut om jämställande av examen för lärare inom småbarnspedagogiken. Sektorn deltog i ett projekt som högskolorna och städerna i huvudstadsregionen ordnade och där man pilottestade kvalificering av lärare inom småbarnspedagogiken 2019. I projektet deltog personer som hade avlagt examen för lärare inom småbarnspedagogiken utanför Finland. Personerna hade Utbildningsstyrelsens beslut om jämställande av examen och tillräckliga kunskaper i finska. Inom sektorn jobbar cirka 50 personer med främmande språk som modersmål som lärare inom småbarnspedagogiken.

Målsättningar

- Stöda karriärutvecklingen för personer med invandrarbakgrund inom fostrans- och utbildningssektorn genom examensinriktad fortbildning och komplettering av den formella behörigheten.
- Skapa en kvalificeringsmodell för lärare inom småbarnspedagogiken tillsammans med städerna och högskolorna i huvudstadsregionen som en del av projektet Osaaminen käyttööön Suomessa.
- Samla in erfarenheter från pilotprojektet för att kunna utveckla mer flexibla modeller.

Resultat

- De kvalitativa målen nåddes helt, men på grund av stränga behörighetsvillkor var det kvantitativa genomförandet av pilotprojektet blygsamt.
- Till behörighetsutbildningen sökte 48 personer varav 31 procent jobbar inom sektorn och vid Helsingfors stad.
- Nio studerande, varav tre från fostrans- och utbildningssektorn, godkändes och uppfyllde villkoren för behörighetsutbildningen.
- På grund av det låga antalet deltagare blev projektet småskaligt och ledde inte till en bredare modell.
- Alla tre studerande från fostrans- och utbildningssektorn jobbade under studierna som lärare inom småbarnspedagogik inom sektorn och fick sedan visstidsanställningar som lärare inom småbarnspedagogik inom sektorn.
- Utbildning i yrkesfinska hösten 2019 svarade på behovet av både utveckling av språkkunskaper och kamratmentorskap och fortsatte som Työpaikka-Suomi-genomförande.

Observationer under pilotprojektet

- Lagen fastställer behörighetsvillkoren för småbarnspedagogik mycket noga.
- Endast få studerande blev valda på grund av de stränga behörighetsvillkoren.
- Möjligheterna till en flexibel examensinriktad fortbildning är i regel mycket begränsade.
- En stor del av sökande fick inte ens Utbildningsstyrelsens beslut av jämställande som krävs för att komma med i utbildningen.
- Den allmänna språkexamens nivå 4 är ett mycket högt krav för att komma med i utbildningen.
- Nivå 5 som krävs för att ta examen är svårt att uppnå på ett år.
- Behörighetsutbildningens praktiska arrangemang måste i fortsättningen lösas från fall till fall, eftersom det inte lönar sig att bygga en heltäckande modell på grund av de stränga villkoren.
- Helsingfors universitet överväger en modell, där man skulle slå samman studievägarna för lärare inom småbarnspedagogik, klasslärare och ämneslärare så att en del av studierna är gemensamma.
- Detta skulle kunna vara en början av en mer flexibel modell.

Se mer på videon som publicerats på YouTube, där [läraren inom småbarnspedagogik Diana berättar sin historia \(på finska\)](#).

Undervisning i arbetsspråket underlättar interaktionssituationer

Pilotprojektet startade som fortsättning på behörighetsutbildningen för lärare inom småbarnspedagogiken. Utbildningen riktade sig i början till lärare och barnskötare inom småbarnspedagogiken. Innehållet planerades enligt deltagarnas behov och personliga studieplaner. Fokuset låg på behov och kommunikationssituationer som stiger fram i arbetsuppgifterna. Även cheferna fick framföra önskemål.

Under perioden gick man igenom bland annat praktiskt fackspråk och -terminologi samt läroplanen och terminologin i den. Utbildningens längd var tio gånger 2,5 timmar och den genomfördes i samarbete med Stadion AO. Undervisning ordnades en gång i veckan.

Pilotprojektet fortsatte våren 2020 som Työpaikka-Suomi-utbildningar, där målgruppen var Helsingfors stads medarbetare med invandrarbakgrund inom sektorn. Totalt 16 personer deltog i två grupper. Utbildningens längd var 30 timmar. Utbildningarna ordnades på nätet på grund av undantagssituationen.

Målsättningar

- Tillhandahålla utbildning i arbetsspråk som behövs i yrkeslivet på ett mångsidigt sätt som närundervisning och under arbetet.

Resultat

- I pilotutbildningen deltog tolv lärare inom småbarnspedagogiken och 16 andra yrkesverksamma inom sektorn.
- Responserna från cheferna, utbildningsdeltagarna och S2-lärarna var mycket positiva.
- Deltagarna kände sig säkrare i användningen av fackspråket.
- Fackterminologin inom småbarnspedagogik utvidgades.
- Möjligheten till kamratstöd från andra som är i samma situation stödde den egna professionaliteten.
- Medarbetarna fick ökat förtroende för att lyckas med skriftliga uppgifter.

Läs mer i en nyhet som publicerats på intranätet (på finska):

[Varhaiskasvatuksen ammattitermistö haltuun – kielikoulutusta arjen tarpeeseen](#)

Smidighet i rekryteringsprocessen

Utgångsläge

Majoriteten av personalen inom fostrans- och utbildningssektorn är i tjänsteförhållande. Vid anställning av personalen i tjänsteförhållande följs lagen om ändring av lagen om kommunala tjänsteinnehavare och förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet.

I rekryteringen följs dessutom Helsingfors stads principer för rekrytering, vars mål är att främja personalens jämlikhet och omfattande jämställdhet. I principerna konstateras att stadens

praxis är att av två arbetssökande som har lika meriter väljs den som hör till en underrepresenterad grupp.

Målsättningar

- Öka andelen av medarbetare med invandrarbakgrund inom sektorn för att motsvara andelen av den arbetsföra befolkningen och sänka tröskeln till rekrytering av personer med invandrarbakgrund.

Resultat

I rekryteringsprocesserna har cheferna utbildats i att

- fästa uppmärksamhet på ett tydligt språk i arbetsbeskrivningarna och på rekryteringskanalernas mångsidighet.
- Cheferna har informerats om principen för positiv särbehandling som en del av införandet av det nya rekryteringssystemet.
- Informationsmöten för cheferna har blivit en permanent del av verksamheten.
- Man har deltagit i ett försök med anonym rekrytering vars resultat var lovande.
- Av målet för 260 anonyma rekryteringar på stadsnivå under 2021 har sektorn gjort sammanlagt 69, det vill säga en knapp tredjedel.
- Anonym rekrytering har genomförts huvudsakligen för befattningarna barnskötare inom småbarnspedagogik eller lärare inom småbarnspedagogik och vid Stadin AO.
- Försöket har lyft fram de sökandes kunskaper och arbetserfarenhet samt gjort eventuella förhandsantaganden synliga för cheferna.
- Tröskeln för personer med invandrarbakgrund att komma in i rekryteringsprocessen har sänkts.

Programmets uppföljning och effektivitet

Utöver resultaten av programmets åtgärder ville man följa upp utvecklingen av fenomen. Samtidigt samlade man in information om inlärningsresultat för elever med invandrarbakgrund, sammanställde ett datalager och deltog i forskning med PD-finansiering i den grundläggande utbildningen. Utvecklingen av fenomen ska följas upp även i fortsättningen och på lång sikt. En mer detaljerad sammanfattning av mätarna finns i rapportens materialbilagor.

Programmets mätare för fenomen

1.

3–6-åringars deltagande i småbarnspedagogik som ordnas av kommunen eller den privata sektorn indelat enligt modersmål, åldersgrupp och område.

6.

Andel av 16–18-åringar som avlägger examen på andra stadiet enligt modersmål och kön, gymnasie- och yrkesutbildning separat.

2.

Inlärningsresultaten för elever med invandrabakgrund i nationella och internationella uppföljningsundersökningar.

7.

Andel av personer med finländsk bakgrund och andra generationens invandrare som avlagt examen efter den grundläggande utbildningen enligt ålder och kön.

3.

Hemmaföräldrarnas proportionella andel i utbildningar i finska/svenska och andelen av personer som fortsätter studierna efter dessa utbildningar.

8.

Unga utanför utbildning och arbete enligt ålder, modersmål och kön (16–29-åringar) och mer detaljerat (16–24-åringar).

4.

Andel av skolbarn med invandrabakgrund som upplevt mobbning, av eleverna i årskurs 4, 5, 8 och 9.

9.

Andel av personer med sysselsättning av alla som avlagt examen ett år efter examen enligt utbildningsanordnare.

5.

Andel av personer som inte fått studieplats i den gemensamma ansökan enligt ort och modersmål (personer som inte har fått respektive tagit emot en plats).

10.

Procentandel av personer som deltagit åtgärder för kompetensutveckling samt förverkligandet av kunskaperna om språkmedvetenhet och mångfald i praktiken.

Positiv och negativ utveckling

Under Make-programperioden har flera fenomen utvecklats i positiv riktning. Vissa saker kräver ännu mycket utveckling. Detta visar på vikten av att fortsätta omfattande och effektiva åtgärder.

Positiv utveckling

- Skillnaderna hos S2-elever i matematiska och språkliga färdigheter skiljer sig inte från S2-elevernas nationella nivå.
- Deltagandegraden för personer med främmande språk som modersmål i småbarnspedagogiken har för 3–6-åringarnas del stabiliserats på samma nivå som för personer med inhemska språk som modersmål.
- Veckovist återkommande mobbning som upplevts av högskoleelever med invandrabakgrund har minskat.
- Deltagandegraden för personer med främmande språk som modersmål har fortsatt att öka både i gymnasie- och yrkesutbildningen och jämnt för flickor och pojkar.
- Utbildningsnivån för 20–29-åriga andra generationens invandrare har ökat.
- Utanförskap i arbete och utbildning hos 20–29-åringar med främmande språk som modersmål har minskat.
- Skillnaderna i sysselsättningen i olika språkgrupper bland personer som avlagt yrkesexamen har minskat.
- Personalens kompetens har förbättrats i fråga om grundläggande kunskaper om språkmedvetenhet och identifiering av och ingripande i rasism.

Negativ utveckling

- S2-elevernas resultat skiljer sig från utgångsnivån för personer med finska som modersmål i Helsingfors.
- Deltagandegraden för 1–2-åringar med främmande språk som modersmål i småbarnspedagogiken skiljer sig från barn med inhemska språk som modersmål, även om skillnaderna jämnas ut hos äldre barn.
- På lågstadiet har erfarenheterna av mobbning förblivit på samma nivå och är vanligare hos barn med invandrabakgrund än barn med finländsk bakgrund.
- I den gemensamma ansökan blir unga med främmande språk som modersmål oftare utan studieplats.
- När läroplikten utvidgades är unga med främmande språk som modersmål överrepresenterade bland dem som blir utan studieplats.
- Andelen personer som söker till högskolor är fortfarande mindre jämfört med åldersgruppen.
- Andelen av personer med främmande språk som modersmål som befinner sig utanför arbetslivet och utbildning är fortfarande stor, även om den har minskat.
- Även om personalens kompetens om språkmedvetenhet och identifiering av rasism har förbättrats, har elevernas erfarenheter av mobbning på lågstadiet förblivit på samma nivå under de senaste åren.

Rekommendationer för fortsättningen och lärdomar

Med hjälp av programmet har man skapat en grund för goda praxis. I genomförandet har man lärt sig saker som kan utnyttjas även i framtiden.

Datalager och uppföljning

- Sektorn bör delta mer aktivt i utvecklingen av det nationella bedömningsarbetet i fråga om elever med invandrarbakgrund.

Handledning och rådgivning

- Den nuvarande familjerådgivningen behöver ändras.
- Ändringarna skulle fås till stånd om man skulle omorganisera den nuvarande rådgivningen och ändra rådgivarnas arbetsbeskrivning.
- Det skulle löna sig att centralisera rådgivningen för personer med främmande språk som modersmål till rådgivningstjänsternas helhet på stadsnivån och till International House Helsinki.
- Sektorn bör tillhandahålla rådgivning om hur man söker till daghemmet eller skolan på många olika kanaler och på olika språk.
- Den flerspråkiga handledningen bör etableras inom sektorns permanenta egna finansiering, så att antalet avhopp minskar och de utmärkta resultaten kan tryggas.

Språkmedvetenhet

- Det lönar sig att systematiskt fortsätta utvecklingen av och utbildningarna om språkmedvetenhet och erbjuda möjligheter till utveckling av yrkeskunskaperna och övriga kunskaper.
- I småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen ska man regelbundet inskola ny personal i användningen av verktygen.
- Under introduktionsdagar och i andra forum ska man systematiskt dela information om befintligt material.

Förbättring av personalens kunskaper

- Även om personalens kunskaper om språkmedvetenhet och identifiering av rasism har förbättrats, upplever eleverna fortfarande rasism.
- Det lönar sig att genomföra utbildningar utifrån enheternas behov, funktionellt och genom att delaktiggöra eleverna.

Mer omfattande utnyttjande av personalresurserna

- Sektorn bör satsa vidare på stöd för karriärutveckling genom att tillfoga ansvaret för temat i uppgifterna för den permanenta HR-experten.
- De praktiska arrangemangen i anslutning till behörighetsutbildningen för personer med invandrarbakgrund inom småbarnspedagogiken ska i fortsättningen lösas från fall till fall.
- Det lönar sig att delta mer aktivt i utvecklingen av examen vid Helsingfors universitet.
- I framtiden behövs åtgärder som riktas till alla delar i rekryteringsprocessen och som också stöder karriärutvecklingen.

Material

Du hittar programmets material på webbplatsen Opehuone.fi och på sektorns webbsidor. Webbplatsen Opehuone är tillgänglig för Helsingfors stads personal genom nätverket Helsinki 1.

opehuone.fi/pedagogiikka/teemat/kieli-ja-kulttuuriryhmat/

opehuone.fi/pedagogiikka/teemat/kieli-ja-kulttuuriryhmat/integration-och-sprak-och-kulturmedvetet-arbete/

Videorna och webinarierna har publicerats på fostrans- och utbildningssektorns YouTube-kanal.

Mer information

Projektchef Matleena Sierla, matleena.sierla(at)hel.fi, tfn 09 3102 2480.

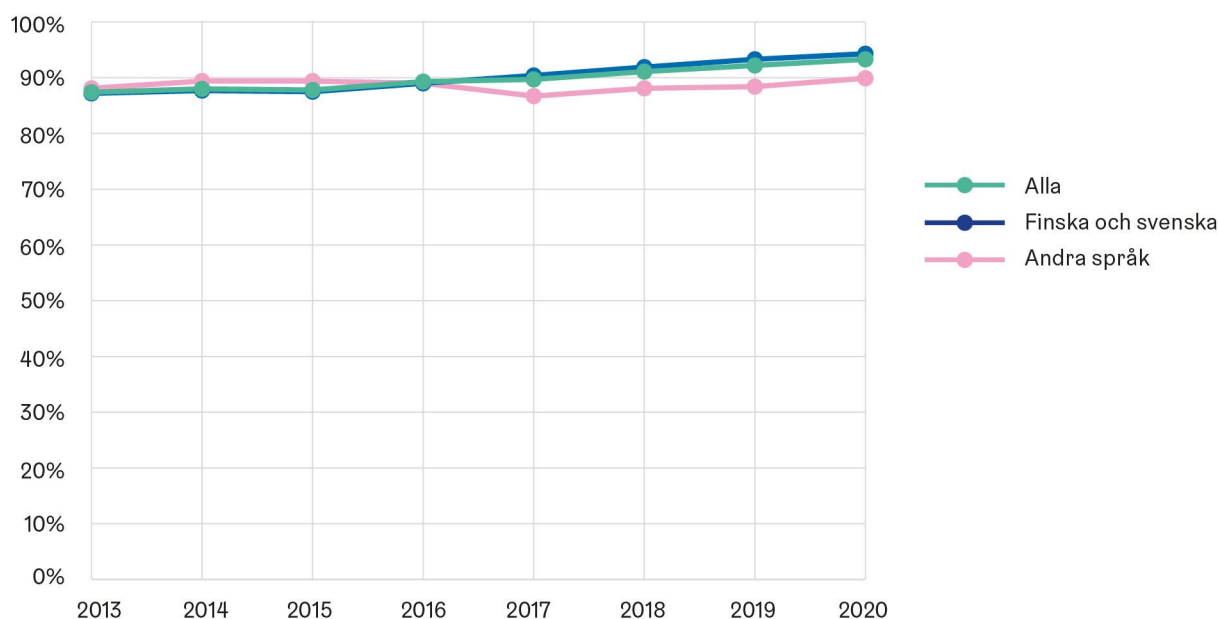
Bilaga till Make-programmets slutrapport

Sammanfattning av läget för fenomen enligt mätarna

3–6-åringars deltagande i småbarnspedagogik som ordnas av kommunen eller den privata sektorn indelat enligt modersmål, åldersgrupp och område.

- I Helsingfors deltar barn med främmande språk som modersmål mer sällan i småbarnspedagogiken än barn med inhemska språk som modersmål när barnen är under tre år gamla, men därefter jämnas skillnaderna ut.
- Under de senaste åren skiljer sig inte deltagandegraden avsevärt för 3–6-åringarnas del vid granskning enligt modersmålet.
- Deltagandegraden för 3–6-åriga barn var 90 procent för barn med främmande språk som modersmål och 94 procent för finsk- och svenskspråkiga barn.

Barn som deltagit i småbarnspedagogik ordnad av kommunen och den privata sektorn enligt modersmål 2020.

Antalet barn i vård och barn som fått stöd har räknats årligen enligt den sista dagen i december. Antalet har relaterats till befolkningsuppgiften vid samma tidpunkt. Källa: Fostrans- och utbildningssektorn vid Helsingfors stad och FPA

Inlärningsresultaten för elever med invandrarbakgrund från nationella och internationella uppföljningsundersökningar

På riks- och stadsnivå saknas det fortfarande ett tillförlitligt sätt att följa upp inlärningsresultaten för elever med invandrarbakgrund. OECD-översampling togs senast 2012 och därefter finns informationen för PISA-resultaten inte tillgänglig. Därför måste man tolka de befintliga uppföljningsverktygen och den information som dessa ger. Uppföljningsverktygen mäter antingen hur studiemålen nås eller följer upp utvecklingen av åldersgruppens kunskaper i allmänhet.

Uppnåendet av undervisningsmålen mäts med Nationella Centret för Utbildningsutvärdering initiala mätning som granskar S2-elevernars situation i fråga om kunskaperna i matematik och modersmål under hela den grundläggande utbildningen. Åldersgruppens allmänna kunskaper granskas bland annat med hjälp av en screeningundersökning av läsningen som ger grov information om behovet att utveckla läskunnigheten.

- I mätningen av basnivån för förstaklassare 2018 har man valt att följa upp utvecklingen av modersmåls- och matematikfärdigheterna under hela den grundläggande utbildningen.
- S2-eleverna presterade sämre i både språkliga och matematiska bedömningsuppgifter än övriga elever i Helsingfors, men de var på ungefär samma nivå som S2-eleverna i det nationella urvalet.
- I uppföljningsundersökningen utvecklades S2-elevernars kunskaper i matematik och modersmål från årskurs ett till tre lika mycket i Helsingfors som hos S2-elever i övriga Finland.
- S2-eleverna i årskurs sju presterade sämre i tolkningsuppgifter i engelska än övriga elever och något sämre i produktionsuppgifter (resultat från 2018).
- Det finns ingen skillnad i engelskakunskaperna jämfört med S2-eleverna i det nationella urvalet.

Hemmaföräldrarnas proportionella andel i utbildningar i finska/svenska och andelen av personer som fortsätter studierna efter dessa utbildningar.

- Årligen söker cirka 330 personer till utbildning i finska och inom ramen för finansieringen kan plats erbjudas åt ungefär 50–60 procent av de sökande.
- Från 2017 har man kunnat öka antalet studieplatser med 20 personer.
- 135 studieplatser (läge 1.12.2021).
- Fem deltagare vid Arbis 2017–2018 och åtta 2018–2019.
- De 104 studerande som deltog i undervisningen 2017–2018 fortsatte enligt följande :
  - Kotivas fortsättningskurser 18 %
  - andra kurser i finska 14 %
  - yrkesutbildning 10 %
  - högskola, universitet 2 %
  - grundläggande utbildning för vuxna 4 %

Dessutom

- inledde inte kursen 16 %
- avbröt 13 %
- moderskapsledighet 13 %
- blev sysselsatta 5 %
- flyttade från Helsingfors 4 %
- annan situation 1 %

De 99 studerande som deltog i undervisningen 2019–2020 fortsatte enligt följande:

- Kotivas fortsättningskurser 26 %
- andra kurser i finska 21 %
- yrkesutbildning 7 %
- grundläggande utbildning för vuxna 5 %
- högskola, universitet 3 %

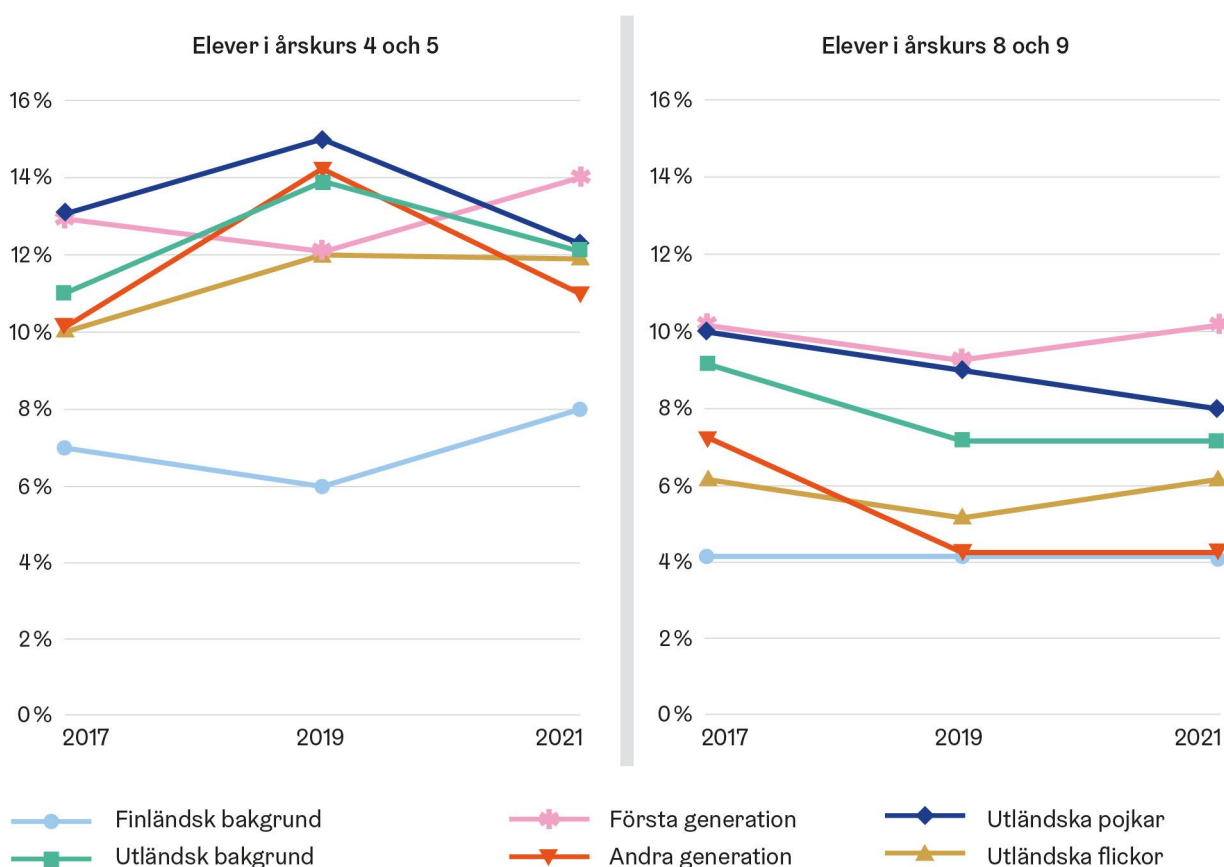
Dessutom

- avbröt 21 %
- moderskapsledighet 10 %
- blev sysselsatta 6 %
- flyttade från Helsingfors 1 %.

Andel av skolbarn med invandrarbakgrund som upplevt mobbning, av eleverna i årskurs 4, 5, 8 och 9.

- Erfarenheterna av mobbning är fortfarande vanligare hos barn och unga med invandrarbakgrund.
- På högstadiet har det skett positiv utveckling 2017–2020, men på lågstadiet har situationen förblivit oförändrad.

Andel av personer som upplevt mobbning i årskurs 4 och 5 samt 8 och 9 mobbad minst en gång i veckan

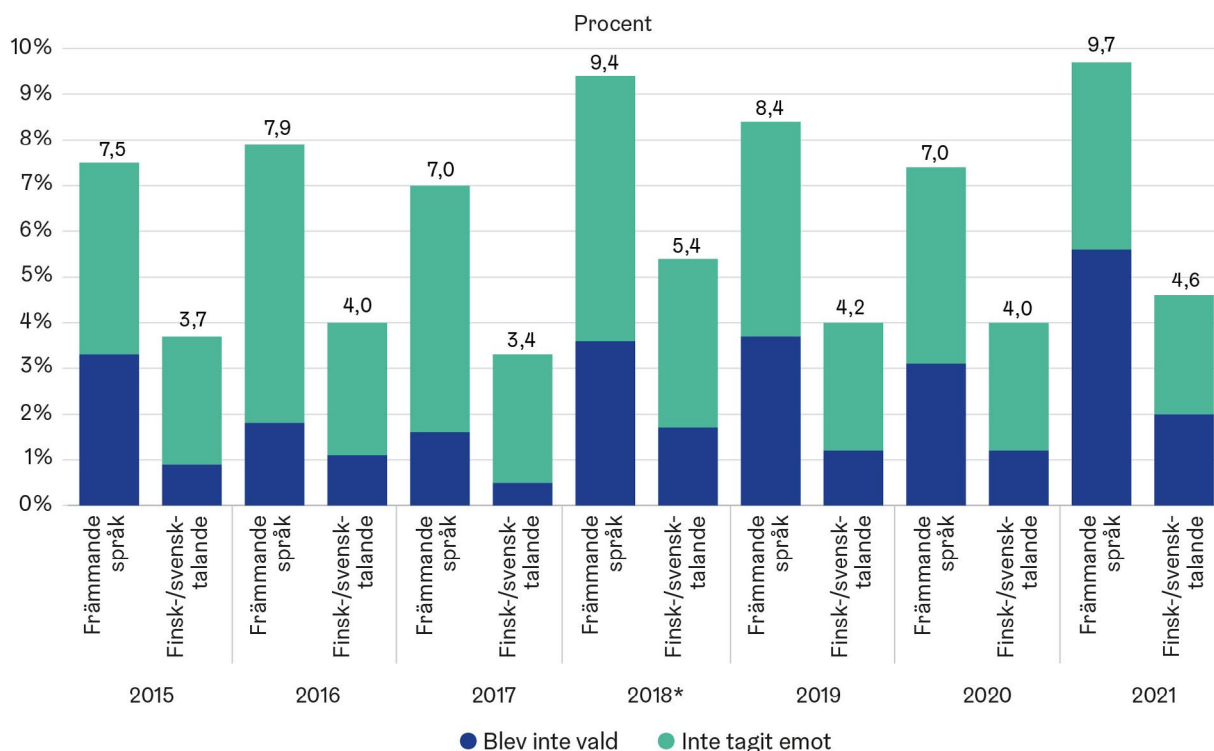

Källa: Materialet om Helsingfors från enkäten Hälsa i skolan 2017, 2019 och 2020, THL

Andel av personer som inte fått studieplats i den gemensamma ansökan enligt ort och modersmål (personer som inte har fått respektive tagit emot en plats).

- Enligt granskningarna av åren 2015–2021 är personer med främmande språk som modersmål i svagare ställning i övergångsskedet i studierna.
- Man bör fortfarande fästa särskild uppmärksamhet på personer med invandrarbakgrund som är i slutskedet av den grundläggande utbildningen.

Andel av unga som inte fått studieplats i ansökningar efter den grundläggande utbildningen av alla niondeklassare, som ansökt, enligt modersmål.

Omfattar den gemensamma ansökan till yrkes- och gymnasieutbildningar, ansökan till förberedande utbildning och ansökan till yrkesinriktad specialundervisning samt tilläggsansökningar till dem.

Personer som slutfört den grundläggande utbildningen i Helsingfors. Minderåriga sökande som slutfört nionde klass under ansökningsåret.

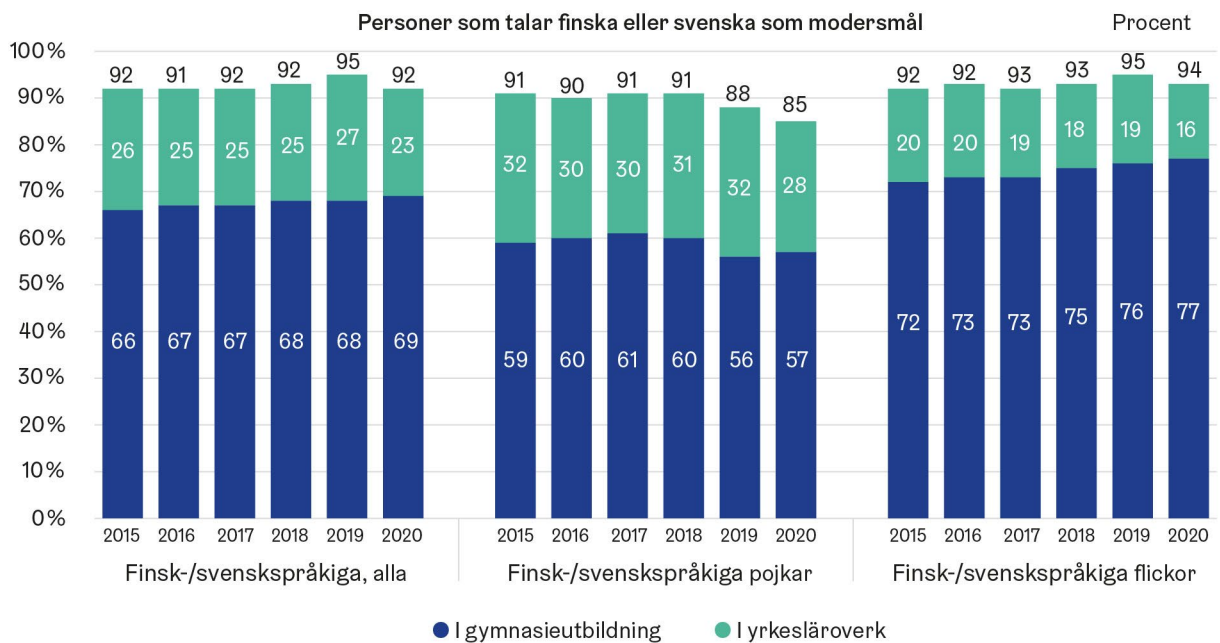
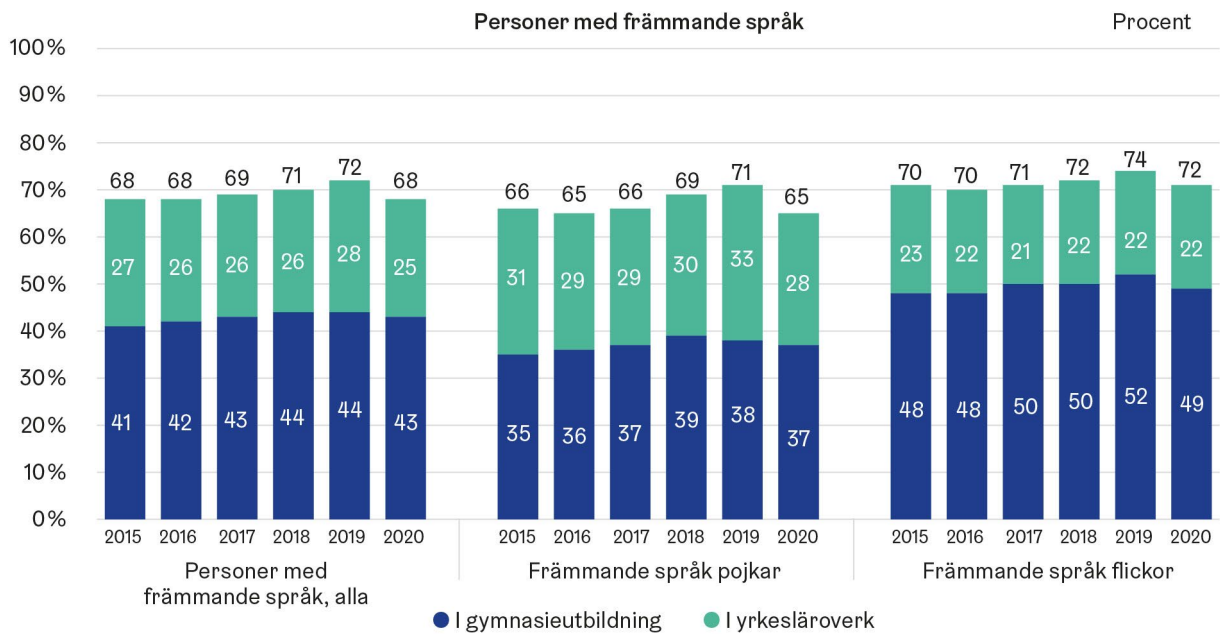
*År 2018 räknade systemet inte med personer som fått en plats från en reservplats i den förberedande utbildningen.

Källa: Vipunen, Utbildningsstyrelsen

Andel av 16–18-åringar som avlägger examen på andra stadiet enligt modersmål och kön, gymnasie- och yrkesutbildning separat

- Deltagandegraden för unga med främmande språk som modersmål har växt i utbildningar som leder till examen på andra stadiet i Helsingfors under hela 2010-talet. År 2010 deltog 53 procent av 16–18-åringar med främmande språk som modersmål i examensutbildning på andra stadiet, men redan 2020 var andelen 68 procent.
- Deltagandegraden för personer med främmande språk som modersmål har ökat både i gymnasie- och yrkesutbildningen, och ökningen har varit jämnt för båda könen.
- Ökningen av andelen av personer med främmande språk som modersmål har varit störst i gymnasieutbildningen, vilket delvis har påverkats av att andelen av andra generationens invandrare har ökat.

Andel av 16–18-åringarna i examensutbildning på andra stadiet i Helsingfors enligt modersmål.

Andelen av 16–18-åringarna i Helsingfors som avlägger i en utbildning på andra stadiet av alla 16–18-åringarna i Helsingfors. Antalet gymnasieutbildande är från den 20 september respektive år. Fram till 2018 var antalet yrkesutbildande en genomsnittlig tidpunkt den 20 september, men från 2019 avser uppgiften de studerande som har varit registrerade hela kalenderåret. Således kan uppgifterna om yrkesutbildning från och med 2019 inte jämföras med tidigare år. Befolkningens mängd är från den 31 december.

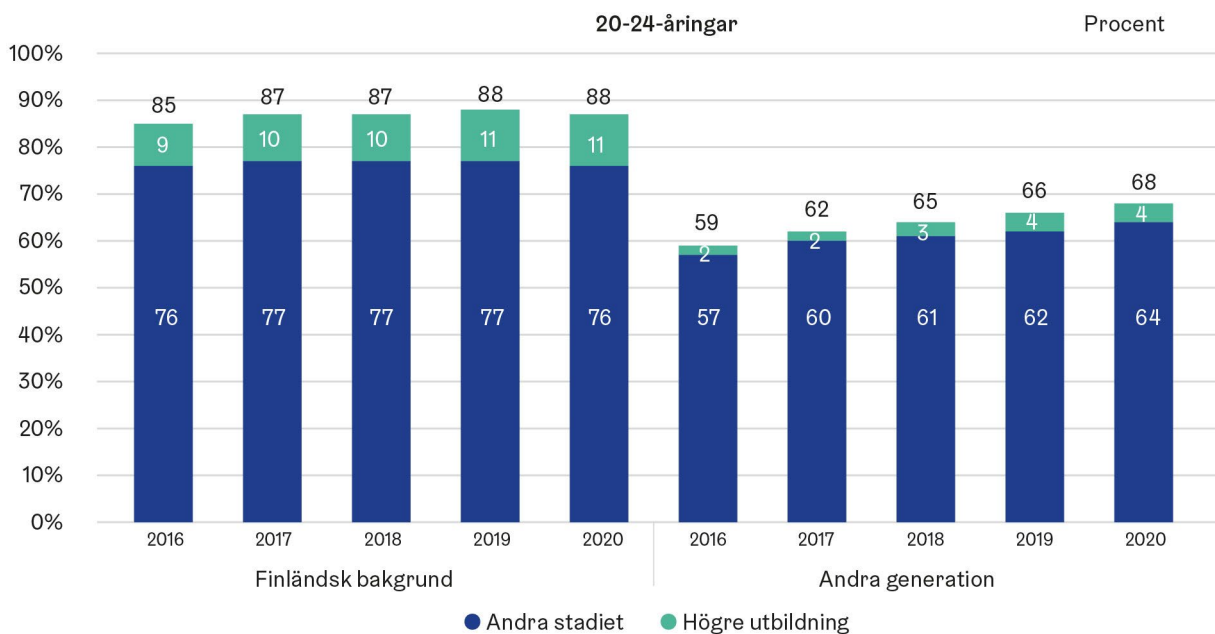
Källa: Statistikcentralen och Helsingfors stad

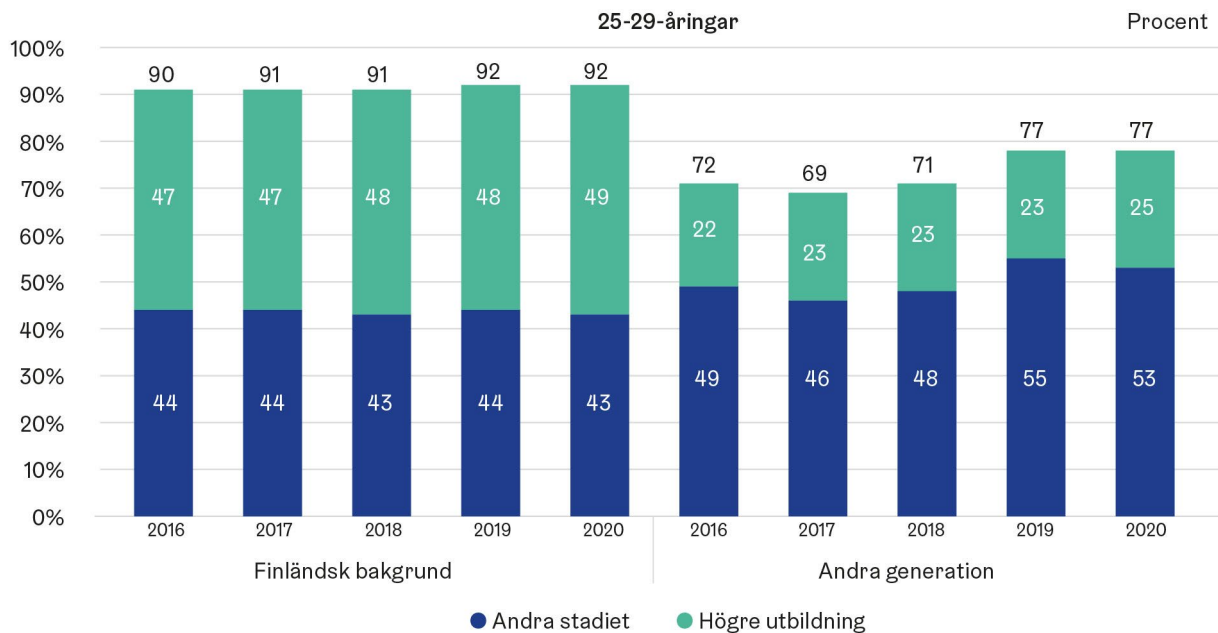

Andel av personer med finländsk bakgrund och andra generationens invandrare som avlagt examen efter den grundläggande utbildningen enligt ålder och kön.

- Utbildningsnivån för 20–29-åriga andra generationens invandrare har ökat under 2016–2020.
- Andra generationens invandrare har fortfarande avlagt uppenbart färre examen efter den grundläggande utbildningen än personer med finländsk bakgrund.
- I åldersgruppen 20–24 år ligger andra generationens invandrare efter personer med finländsk bakgrund. Hos 25–29-åringarna är skillnaden mindre. Det ska beaktas att andra generationens invandrare fortfarande utgör en liten grupp i denna åldersgrupp.
- Andra generationen med invandrabakgrund avlägger fler examen på andra stadiet än högskoleexamen i förhållande till personer med finländsk bakgrund.

Andel av personer med finländsk bakgrund och andra generationens invandrare som avlagt examen efter den grundläggande utbildningen enligt ålder

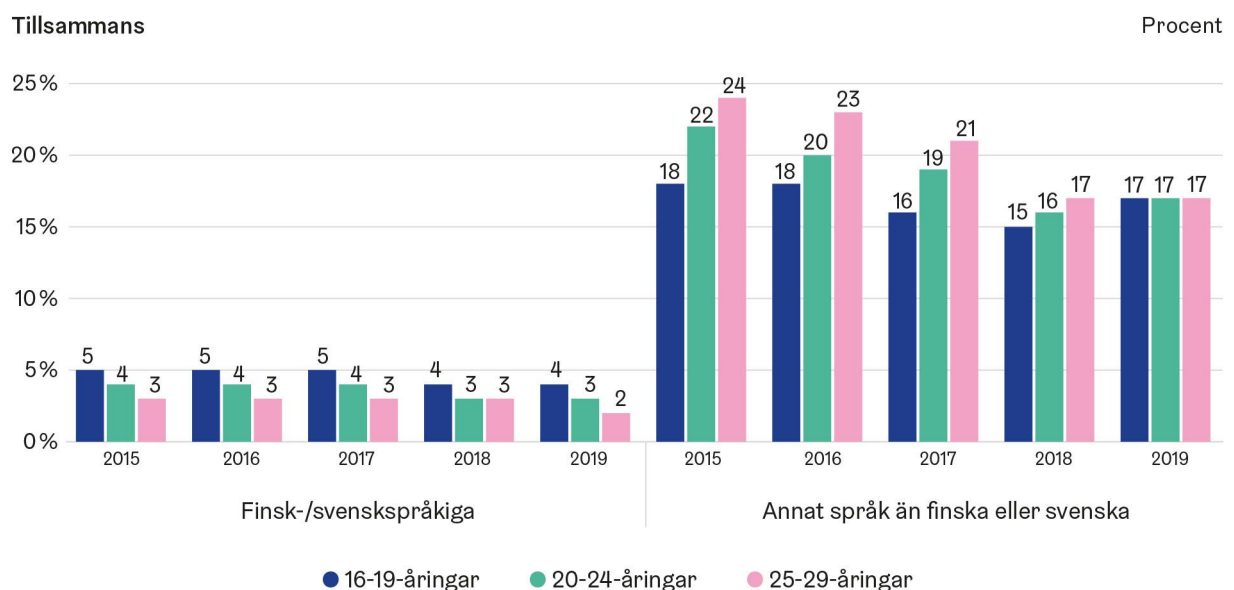
Med finländsk bakgrund menas att båda föräldrarna eller den enda kända föräldern är född i Finland. Med andra generationens invandrare avses personer som själv är födda i Finland och vars båda föräldrar eller den enda kända föräldern är född utomlands.

Källa: Statistikcentralen och Helsingfors stad.

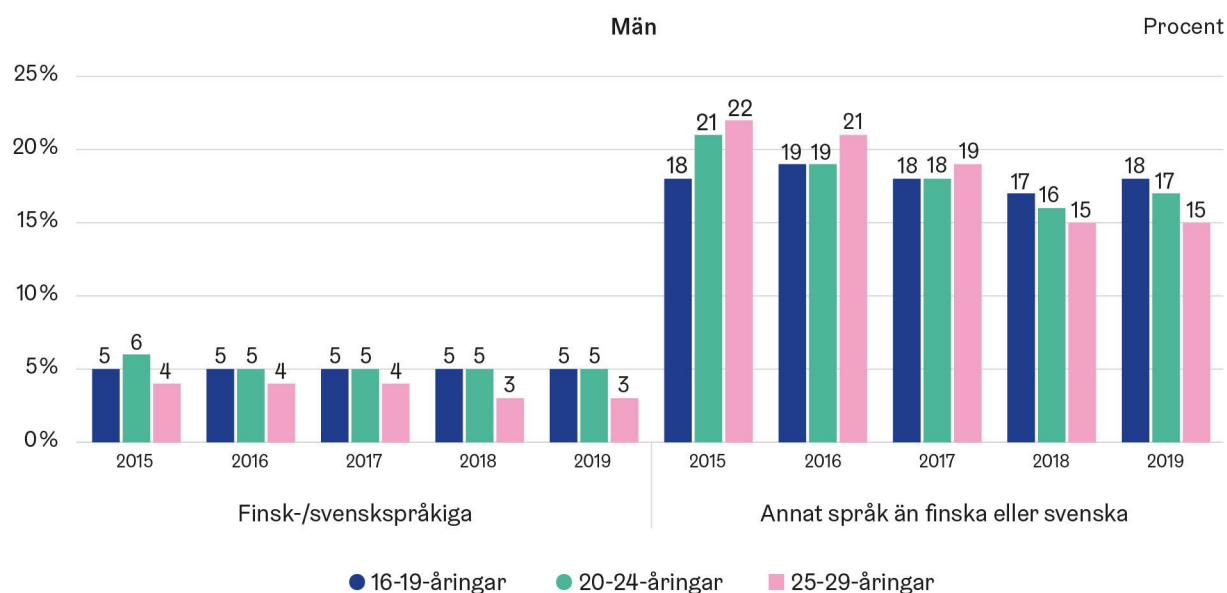
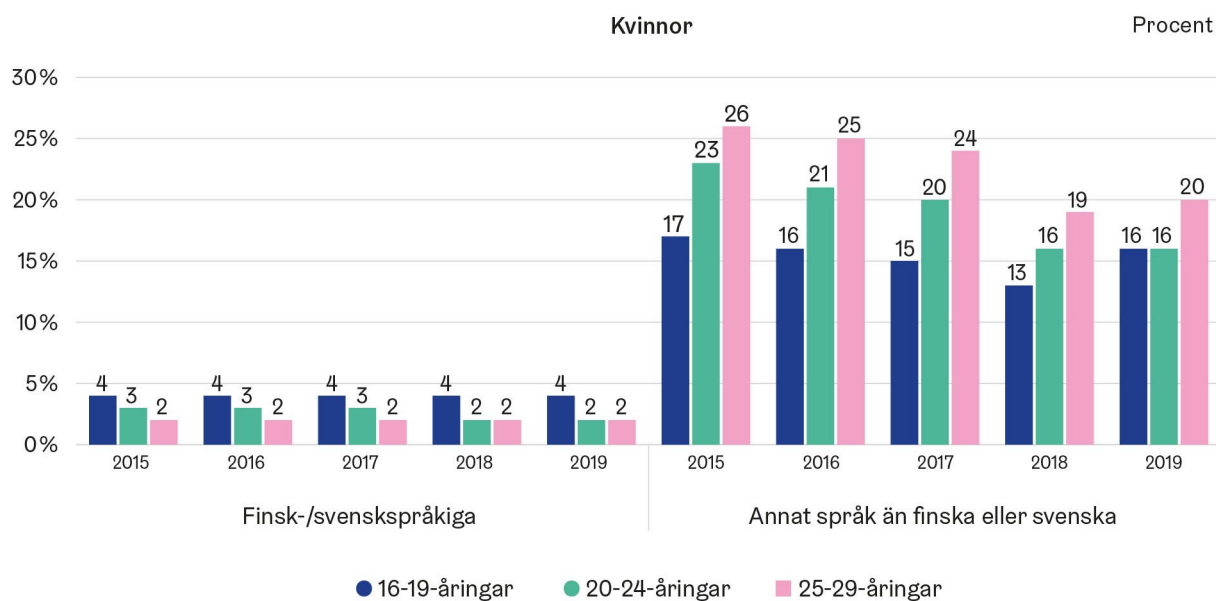
Unga utanför utbildning och arbete enligt ålder, modersmål och kön (16–29-åringar) och mer detaljerat (16–24-åringar).

- Utanförskapet vad gäller arbete och utbildning för personer under 20 år har minskat under 2010-talets början, men i slutet av årtiondet har utvecklingen stannat av.
- Utanförskapet vad gäller arbete och utbildning för 20–29-åringar har minskat i jämn takt.
- Bland personer med inhemska språk som modersmål är utanförskapet vanligare hos män, bland personer med invandrarbakgrund hos kvinnor.

16–29-åriga Helsingforsbor utanför utbildning och arbete enligt modersmål

16–29-åriga Helsingforsbor utanför utbildning och arbete enligt modersmål och kön

Unga utanför utbildning och arbete omfattar 16–29-åriga arbetslösa som endast har slutfört den grundläggande utbildningen och unga utanför arbetskraften. Av de ungdomar som är utanför arbetskraften granskas de som inte studerar, är pensionärer eller utför beväringstjänst. Andelen för dessa personer utanför utbildningen och arbetskraften har räknats från den motsvarande åldersgruppen.

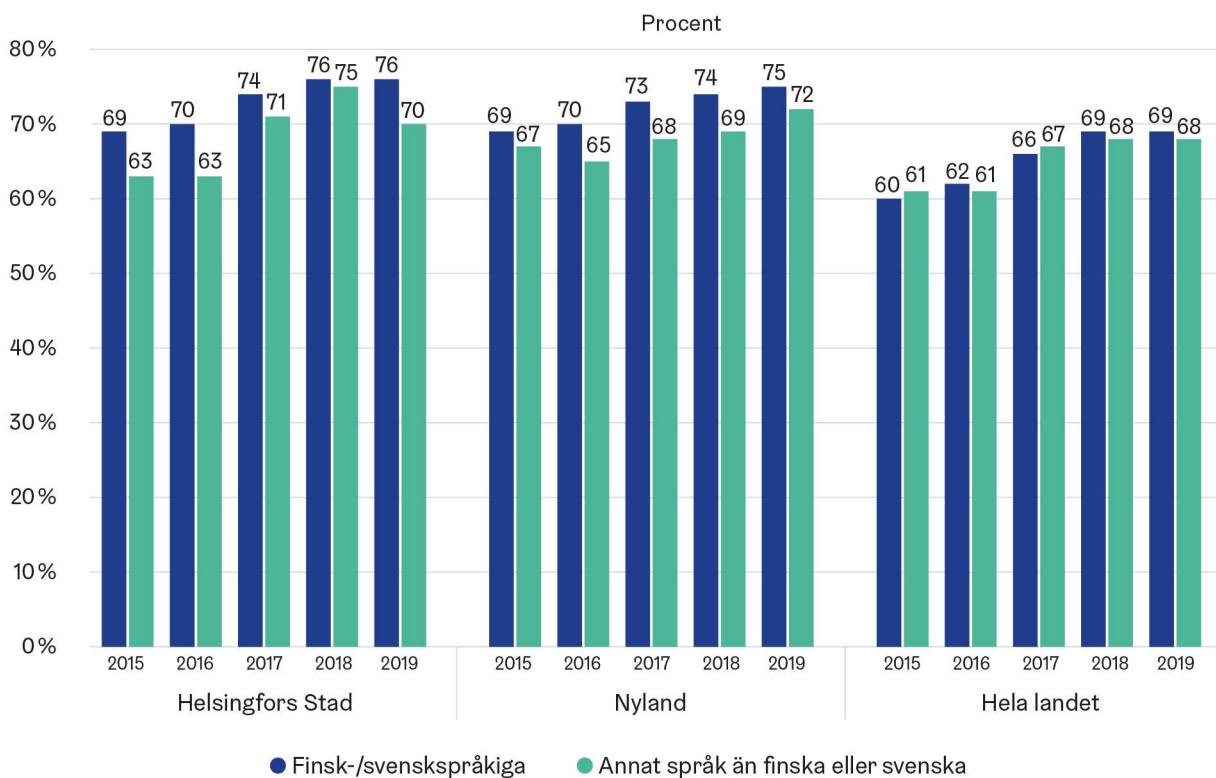
Informationens tillförlitlighet försämrats av att personer med främmande språk som modersmål kan ha avlagt en examen utomlands som inte är examensregistret, varvid personen felaktigt klassificeras som en person som endast har slutfört den grundläggande utbildningen. Statistiken kan också innehålla personer som har flyttat till utlandet men som inte har gjort en flyttanmälan.

Källa: Statistikcentralen

Andel av personer med sysselsättning av alla som avlagt examen ett år efter examen enligt utbildningsanordnare.

- Skillnaderna i sysselsättningen hos personer som avlagt yrkesexamen har förblivit små under granskningsperioden 2015–2019.
- Det bättre sysselsättningsläget i Nylands län och Helsingfors arbetsplatsregion syns också som bättre sysselsättningsgrad hos personer med främmande språk som modersmål.

De sysselsattas andel av personer som avlagt en yrkesinriktad grundexamen ett år efter examen.

Enligt utbildningsanordnaren eller det område där examen avlades. Personer som flyttat till utlandet har tagits bort från granskningen. Källa: Vipunen, Utbildningsstyrelsen

